4/2015 • ROČNÍK XLVI

ŽIVÉ SLOVO

Nehemjášovy schody

Stretnutie s Bohom v hlbočine

Ochota odpustit

Téma čísla: **Myslím to s Bohom naozaj vážne?**

Chuť pomáhat lidem v nouzi na východní Ukrajině

Život na hranici fronty

V září jsem se zúčastnil týdenního výjezdu v rámci humanitárně-misijní pomoci východní oblasti Ukrajiny, kde stále ještě probíhá válečný konflikt. Přestože média teď věnují hlavní pozornost uprchlické krizi, situace na východě Ukrajiny je stále stejně napjatá. Lidé, kteří tam žijí, jsou odkázáni na pomoc druhých zvenčí. Většinou jde o staré lidi, kteří nechtějí nebo nemohou odejít. Žijí tam i rodiny s dětmi, které nevědí, ke komu by z této oblasti na hranici fronty utekli. Proto přežívají v nevytápěných domech liduprázdných ulic bez fungující infrastruktury a sítí, bez kterých si my v našich podmínkách život ani neumíme představit.

Chudí a osamocení

Spolu s týmem dobrovolníků jsem se účastnil výjezdů do měst a míst, která leží na frontě. Tam, kde jsou lidé více či méně odříznuti od světa a žijí tam v chudobě, ve špatných hygienických podmínkách a ve stresu. Lidé v České republice a je mezi nimi také mnoho křesťanů, tyto výjezdy podporují sponzorskými dary. Ukrajinci tam často žijí pod hranicí chudoby ve sklepích, které je chrání od noční střelby a zbloudilých minometných granátů. Žijí tam často osamoceni, protože většina obyvatel ta místa právě kvůli bombardování opustila. Přežívají jen díky tomu, že se o ně starají dobrovolníci z církví, které působí ve větších městech, jako je například

Odjíždí se těžce

Stařenka v jednom ze sklepních úkrytů

Jeden ze zasažených domů

asi stodvacetitisícový Slovjansk (rusky Slavjansk). Vyhledávají je v poničených ulicích a navštěvují je v poničených domech.

Církev pomáhá, kde může

Spolupracovali jsme se slovjanskou evangelikální církví, která se tam snaží pomáhat. Rozváží humanitární pomoc, naslouchá příběhům lidí, zvěstuje křesťanské poselství naděje a evangelizuje s chlebem v ruce. Na snímcích vidíte, jak vypadají opuštěná sídliště a sklepní byty v nich. O babičku, kterou vidíte na snímku, se stará jedna z humanitárních pracovnic. Stařenka tam žije osamoceně, tržiště, kam kdysi chodila nakupovat je rozbombardované. Poničené jsou i nemocnice.

Vysklená okna a krátery v domech

Jako skupina českých dobrovolníků jsme pomáhali opravit výbuchy vymlácená okna v jedné z těchto nemocnic, ve městě Mironovské. Okna bez okenních tabulek jsou teď v zimě hlavní potíž. Prostory, do kterých fouká vítr, se nedají vytápět. Takové domy jsou často velmi blízko fronty, řádově několik set metrů. Po minometné palbě zůstávají v panelových domech krátery, které učiní byty kolem nich neobyvatelnými. Navíc jsou sídlištní domy ve velmi špatném stavu, alespoň když je srovnáme s těmi českými.

Dobrovolníci se modlí a pracují

Čeští i ukrajinští dobrovolníci tam pracovali v oranžových tričkách s nápisem: „Modlím se za mír“ a znakem kříže. Církve tam často mají sídla v bývalých kulturních domech, které už nikdo nepoužívá. Zřídily si v nich modlitebny, kde slaví bohoslužby a zvěstují evangelium. Věci se rozvážejí ze skladů, které se plní díky mnoha sbírkám konaných i zde v České republice. My jsme ty věci jako dobrovolníci třídili. Chtěli jsme mít přehled, kolik toho můžeme rozdat a poskytnout lidem. Jedná se o oblečení, hygienické potřeby, jídlo, školní potřeby, hračky i léky. Češi se projevili jako štědrý národ.

Lidé se obracejí ke Kristu

Jednou z našich pravidelných činností bylo rozvážení chleba. Při rozdávání všech těch věcí jsme zvěstovali evangelium a odezva obyvatel byla pozitivní. Lidé se skutečně obracejí ke Kristu. Církve na východě Ukrajiny rostou. Dvakrát jsme během té krátké doby zažili, že se při bohoslužbě na výzvu obrátilo ke Kristu více lidí.

Tábory pro děti s traumaty

Jednou z aktivit, kterou vykonává hnutí Chuť pomáhat (viz www.chutpomahat.cz), jehož iniciátorem je Michal Kyslický, jsou i tábory pro děti. Ty tam žijí v depresivním prostředí. Tábory jim pomáhají, aby se vyrovnávaly se svými traumatickými zážitky. Hlavní starostí jejich rodičů je sehnat něco k obživě, aby jako rodina přežili. I proto se pomoc eviduje a je distribuována cílevědomě na základě informací o situaci příjemců a nahlédnutí do jejich dokladů. Tímto způsobem získávají dobrovolníci přehled, kdo pomoc přijal a zamezují jejímu zneužívání. Pomoc je pak efektivní.

Aby se bylo jak ohřát

Teď v zimě se organizace Chuť pomáhat zaměřila na výrobu jednoduchých kamen, aby si lidé mohli v místnostech, kde žijí, zatopit. Za tím účelem probíhaly v listopadu v ČR sbírky. Na začátku prosince jsem se zúčastnil svého druhého výjezdu do této oblasti. Už se zde nestřílí z těžkých zbraní a vládne zde relativní pokoj, takže se naše pomoc může rozvinout. Jsem za to Bohu vděčný. Děkuji také všem, kdo tuto práci podporujete, ze srdce děkuji.

ADAM ONDŘEKA

obsah

Aktualita
Chuť pomáhat 2
Úvodník
Tajomstvo pobožnosti 4
Tematické články
Bereme-li Boha vážně, důvěřujme mu za všech okolností 5
Celým srdcom 6
Stojí to za to?! 7
Myslím to s Bohem vážně? 8
Svedectvo
Ty si môj Pán. Moje dobro, nie je nad Teba! 9
Církev a společnost
Nepravdivost ve znamení tolerance a náboženství . . 10
Příběh ze života
Svědectví Lukáše Vítka o cestě k Ježíši 13
Kresťania v zahraničí
Niger - Božie dielo v podsaharskej krajine 14
Úvaha
Nehemjášovy schody 16
Koniec sveta? 18
Očima ženy
Čeho vlastně přibývá, když přibývá tmy 19
Kresťanský život
Stretnutie s Bohom v hlbočine 20
Úvaha
Pavol a Timotej 24
Stalo se
Martin, bílý kůň a světélka v dětských očích 25
Křesťanský život
Ctnosti (7.díl): Láska k bližním a k nepřátelům 26
Cirkev a spoločnosť
Západná cirkev pod tlakom 28
Stránky mladých
United Dance očima účastnice 30
Mlčící Bůh 31
Nové knihy
Na krídlach viery 32
Strieborná cesta 32
Správy zo zborov
K deväťdesiatke Jána Sirackého ml. 33
Súčasne dvaja zo zboru Púchov 33
Misie
Na cestě za mořským národem 34
Poézia
Naozaj 36

Téma příštího čísla:

ŘEKNI ĎÁBLOVI NE!

Články k tématu příštího čísla, jakož i další příspěvky zasílejte do konce ledna 2016 na adresu odpovědného redaktora. Děkujeme. Redakce.

Tajomstvo pobožnosti

Milí čitatelia,

v deň, keď píšem tento úvodník, má meniny Mikuláš ... a moja myseľ mimovoľne „zablúdi" k jednému z Mikulášov (ktorý s týmto obľúbeným sviatkom nemá nič spoločné). Mikuláš Kopernik pred piatimi storočiami spôsobil skutočnú revolúciu v myslení ľudí svojimi objavmi. Tento vzdelaný Poliak ako znalec Božieho slova i Božieho stvorenia svojimi pozorovaniami dospel k presvedčeniu, že geocentrický model vesmíru – predstava, že naša Zem je stredom, okolo ktorého obieha všetko ostatné – nezodpovedá skutočnosti a je neudržateľný. Aj iní astronómovia v jeho dobe vnímali napätie medzi tradične prijímanou predstavou a pozorovaním nebeských telies a navrhovali rôzne krkolomné riešenia. Napokon nestačilo nič menšie než skutočný prevrat: uznať, že naša Zem nie je stredom vesmíru, ale len obežnicou slnka – a všetko začalo lepšie zapadať na svoje miesto.

Dnes nikto nespochybňuje genialitu Kopernikovho objavu. Ale zdá sa, že podobná „kopernikovská revolúcia" by sa mala odohrať v mysliach a životoch ľudí okolo nás – alebo i u nás samotných. Otázka znie: Okolo čoho sa točí môj život? Kto alebo čo je stredom môjho sveta?

Keď čítame Bibliu pekne od začiatku, správna odpoveď sa zdá byť jasná. Na počiatku je Boh a nič iné. Tento Boh tvorí svojím mocným svetom a výsledkom je svet, ktorý patrí jemu, točí sa okolo neho. Jeho vôľa, jeho slovo určuje všetko. Korunou jeho tvorstva je človek, nesúci jeho obraz, ktorý sa má o tento svet – požičaný svet – zodpovedne starať. Nečítame dlho a dozvieme sa, ako človek uverí hadovi a pokúsi sa o „palácový prevrat" – pokúsi sa odstrániť Boha zo stredu a posadiť ta seba. Chce byť nezávislý, sám chce posudzovať, čo je preňho dobré alebo zlé. A výsledok je, že poznáva hlavne to zlé. Keď Boh nie je v centre, nič zrazu nie je na svojom mieste. Jeho svet sa rozpadá.

Zvyšok Biblie je o tom, ako Boh hľadá človeka a uchádza sa o miesto, ktoré mu ako Stvoriteľovi a Pánovi patrí – miesto v strede. Nerobí to nasilu, ale uchádza sa o srdce človeka – keď oslovuje Adama v záhrade, povoláva Abraháma, vyslobodzuje hebrejských otrokov z Egypta, dáva kráľovstvo Dávidovi, prihovára sa svojmu národu cez prorokov. A potom urobí niečo úžasné: *Nepochybne, veľké je tajomstvo zbožnosti: Zjavený bol v tele...* (1. list Timotejovi 3,16) V čase adventu zalietame v mysli k tomuto tajomstvu častejšie než inokedy.

Slovo *eusebeia*, prekladané ako pobožnosť, zbožnosť alebo nábožnosť, je Pavlovým výrazom pre život, ktorý sa točí okolo Boha ako svojho stredu. Stretávame sa s ním opakovane na stránkach jeho pastorálnych epištol (dva listy Timotejovi a list Títovi). Je to kvalita, ktorá sa prežíva vnútorne vo vzťahu s Pánom, ale odrazí sa aj na živote v rodine, v cirkvi i širšom ľudskom spoločenstve. *Zbožnosť je užitočná na všetko, lebo má prisľúbenie pre terajší aj budúci život.* (1. list Timotejovi 4,8) Dá sa niečo také povedať aj o mojom živote? Myslím to s Bohom naozaj vážne?

Pavol varuje Timoteja, že sa treba mať na pozore pred falzifikátmi: *Uvedom si však, že v posledných dňoch nastanú ťažké časy. Ľudia ... budú mať výzor nábožnosti, ale jej moc budú popierať. Aj od týchto sa odvracaj.* (2. list Timotejovi 3,1.5)

Život ľudí okolo nás sa točí okolo zarábania, nakupovania, užívania si, politiky, zábavy... Nemalo by nás to prekvapovať, vždy to bolo tak. A kritizovať alebo sťažovať si na svet je lacné a nikomu to nepomôže. Skôr je namieste pýtať sa, okolo čoho obieha môj život, za čím sa obracia moje srdce, za čím sa vystierajú moje túžby. Mám iba „výzor nábožnosti", alebo prežívam jej moc?

To adventné „tajomstvo pobožnosti" nám pripomína, že Pán Boh to s nami myslí naozaj vážne. Aj dnes nám stále ponúka dôverný vzťah so sebou. Nech nám slnko Božej lásky, zjavenej od jasličiek až po Golgotu, žiari jasnejšie, než svetlá reklamných pútačov. Urobme ho vážne centrom svojho vesmíru a nechajme ním prežiariť svoj svet. Prajem vám, aby vás k tomu inšpirovalo aj toto číslo Živého slova.

PETER KOZÁR

tiráž

ŽIVÉ SLOVO

Vydávají
Křesťanské sbory, Šámalova 3915/15a
615 00 Brno–Židenice, www.ziveslovo.cz

Odpovědný redaktor, správa inzerce a adresa české redakce
Jaromír Andrýsek, Okrajová 3,
737 01 Český Těšín
tel.: +420 552 321 102
tel.: +420 776 737 282
e-mail: ja.andrysek@gmail.com

Adresa slovenskej redakcie
Peter Kozár, Okružná 3190,
900 01 Modra
tel.: +421 908 390 753
e-mail: pkozar@berea.sk

Redakční rada
Ján Číž, Petra Eliášová,
Ján Hudec, Matúš Koša, Peter Kozár,
Ján Kučera, Tomáš Pala,
Jan Vopalecký, Irena Zemanová

Grafická úprava a tisk
DIAKOSERVIS s.r.o.
Na Nivách 7, Český Těšín, 737 01

Jazyková korektura
Ivo Štěrba st.

Administrace a expedice pro ČR
Daniel a Daniela Mrozkovi
tel: +420 737 255 932 a 732 657 842
e-mail: danielmrozek@centrum.cz
daniela.mrozkova@seznam.cz
Robert a Simona Brožkovi
tel: +420 605 870 575
Křesťanský sbor Český Těšín
Slezská 874, 737 01 Český Těšín

Administrácia a expedícia pre SR
Bohuslav Javor, Kresťanské centrum Berea,
Okružná 3190, 900 01 Modra
tel.: +421 905 249 379
e-mail: javor@berea.sk
Číslo účtu: 2629010205/1100

Platby a dobrovolné příspěvky
Křesťanské sbory, Šámalova 3915/15a
615 00 Brno–Židenice
Česká spořitelna, pobočka Český Těšín
Číslo účtu: 000000–2202217389/0800

Předplatné v České republice
na celý rok 220 Kč + poštovné 84 Kč
jednotlivá čísla 55 Kč + poštovné 21 Kč

Predplatné na Slovensku
na celý rok 7,8 € + poštovné 3,2 €
jednotlivé čísla 1,95 € + poštovné 0,8 €
Předplatné na další období končí jen písemným či telefonickým odhlášením v administraci.
Časopis vychází čtyřikrát do roka.
Registrační číslo MK ČR 6480
ISSN 1210–6526

Bereme-li Boha vážně, důvěřujme mu za všech okolností

Pokud jde o biblické znalosti, patří mnoho z nás k „expertům“. Známe řadu veršů z Bible zpaměti a v některých situacích umíme dávat rady, které odpovídají duchu Písma. Problém nastane obvykle tehdy, pokud se sami dostaneme do těžkých životních okolností. Často to prožívám ve svém osobním životě a vnímám, jako by mně Bůh řekl: „Tak, teď přichází doba procvičování tvých teoretických znalostí.“ Přichází skutečná prověrka našeho vztahu k Pánu Ježíši a ochoty přijmout zásahy do života, které neodpovídají našim představám a plánům. Někdy to může být velmi bolestivé.

Víra je čin

Bible přináší plejádu příkladů žen a mužů, kteří osvědčili svou víru. Ta se prokazuje vždycky v komplikovaných situacích. Víra totiž není teorie, víra je čin. Víme o životních zkušenostech Abrahama, Mojžíše, Debory, Joba, Jana Křtitele, apoštola Pavla a mnoha, mnoha dalších. Často je čteme odtažitě a s určitým nadhledem a teprve, když se sami dostaneme do svízelných okolností, začínáme jim víc rozumět a lépe chápat jejich postoje.

Víra není jen teorie, ale čin.

Kdysi, jako mladý obrácený člověk, jsem prožil zhroucení svých životních plánů a představ. Byly to těžké životní okolnosti, kterými mě tehdy Pán Ježíš provedl. Až později jsem poznal, že měl pro můj život mnohem lepší plán než byl ten můj. Ve chvílích, kdy prožíváme těžkosti, není lehké je přijmout. Přirozeně máme sklon k tomu, abychom se proti tomu bouřili, kladli Bohu otázku: „proč?“ a „proč právě já?“ Osobně jsem právě tehdy ocenil biblické příklady lidí, kteří se vyrovnávali se ztrátou.

Přijmout Boží zásah je k našemu prospěchu

Za všechny zmíním Jobovu odpověď na výzvu k rezignaci (Jb 2,10): „To máme od Boha přijímat jenom dobro, kdežto věci zlé přijímat nebudeme?“ (Jb 2,10) nebo tu Abrahamovu, plnou víry (Gn 22:8): „Můj synu, Bůh sám si vyhlédne beránka k oběti zápalné,“ po níž Abraham pokračoval se svým synem Izákem v cestě na vrch Moria. Biblické příběhy mě přivedly k tomu, abych Boží zásah do svého života přijal. Není to úplně bezbolestné, ale je to osvobozující a uklidňující. Vědomí toho, že můj život a všechny okolnosti, které jej provázejí, je v moci všemohoucího a dobrého Pána, dodává sílu jít dál a přijmout Boží řešení. Dřív nebo později stejně zjistíme, že je to k našemu prospěchu. Někam nás to posune, naučíme se něco nového a přitáhne nás to blíž k našemu Spasiteli. Nezastupitelnou roli v tom hraje naše spolehnutí se na Boží slovo a jeho zaslíbení.

Vědomí cíle pomáhá

V mnoha novozákonních textech jsme vybízeni, abychom viděli cíl našeho života. Ten je však mimo oblast pozemského života. Vědomí tohoto cíle dává našemu životu nejen zcela jinou perspektivu, ale pomáhá přijímat i nepříjemné životní situace. Často se zranění mění v radost a aspoň v částečné porozumění Božím zásahům. Zcela jistě to učí osobní pokoře a respektu k jedinečným a dokonalým plánům našeho nebeského Otce.

Ztráty mohou přinést nový život

Když jsem po velmi dlouhé době našel cestu ke svému mladšímu bratrovi, tak Bůh jeho život ukončil. Z mého pohledu příliš brzy, měl 44 let, a právě tehdy, když jsme si začínali velmi dobře rozumět. V první chvíli jsem to nechápal. Ale jeho odchod, kterým on sám nic neztratil, protože měl věčný život, přinesl nové narození jeho, tehdy nevěřící, ženě a nevlastní dceři.

Velmi jsme se s manželkou těšili na narození pátého vnoučete. Ani ve snu nás nenapadlo, že by mohly nastat nějaké komplikace. Když se naší dceři narodil druhý syn, u kterého se brzy po narození zjistilo těžké mentální postižení, nebylo vůbec lehké se s tím vyrovnat. Ale právě tato okolnost vedla Lenčina manžela k tomu, že přijal Pána Ježíše za svého Spasitele. Nikdy nezapomenu na to, jak vyběhl z domu s Biblí v ruce a volal: „Já tomu věřím, já tomu věřím“ a nejstarší, tehdy čtyřletý Kim

běhal kolem něho, tleskal rukama a křičel: „Tatínek je Boží, tatínek je Boží“. Později mě zeť řekl, že postižení jeho syna bylo zásadním impulzem pro jeho obrácení. Dnes má postižený Timothy přes pět roků a stále se od něho učím. Hlavně trpělivosti a ochotě věnovat mu svůj čas.

Myslíme to s Bohem opravdu vážně?

Myslím, že velká většina z nás křesťanů velmi rychle zareaguje, když slyší text z Listu Římanům (8,28): „Víme, že všecko napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha“. Mnozí ho umíme citovat. Tento úžasný výrok však nebyl výronem Pavlova citového rozpoložení, ale jeho hlubokou zkušeností s Božím jednáním. Když čtu tento verš, vybavím si situaci, když moje žena připravuje potřeby pro pečení nějaké buchty nebo koláče. Každá z věcí, které používá je sama o sobě nepříliš příjemná a některá dokonce nechutná – snad s výjimkou cukru. Syrové vejce – brrr, mouka nic moc a kypřicí prášek ten se vůbec nedá konzumovat. Ale když se všechny ty nepříjemné věci dají dohromady, promíchají se a upečou, to je potom dobrota. Odevzdejme všechny ty nepříjemnosti a nestravitelné věci do rukou našeho Pána a On z nich vytvoří dobrou věc, která nám v konečném výsledku bude chutnat. Nikdo jiný to neumí tak jako On a nikdo jiný ani nemá moc zasahovat do našeho života tímto způsobem. Myslíme to s Bohem opravdu vážně? Pak ho nechejme tvořit v našich životech věci, nad kterými ve výsledku užasneme a které obohatí nejen nás, ale i ty, kdo žijí v naší blízkosti.

JIŘÍ KREJČÍ

Celým srdcom

„A prišiel príval, privalili sa rieky, strhli sa vetry, oborili sa na ten dom...“

Často pozerám na tieto slová napísané na magnetke, ktorú mám na nástenke nad mojím stolom. Pripomínajú mi ťažké časy, ktoré som nedávno zažila. Zozačiatku som vnímala len prvú časť tohto verša, ale vďaka Bohu, dnes môžem vo svojom živote vidieť aj jeho druhú časť: *„...ale nepadol, lebo bol na skale založený.“* (Matúš 7,25)

Myslím teraz na moju nedávnu skúsenosť s hľadaním Boha celým srdcom. Každý rok si na novoročnom zhromaždení vytiahnem jeden verš z Biblie a počas roka sa snažím preniknúť aspoň trošku do jeho tajomstva. Nie je to tak dávno, čo som si vytiahla verš z Jeremiáša 29,13, kde Hospodin vraví:

„Budete ma hľadať a nájdete ma, lebo ma budete hľadať celým svojím srdcom.“

Týmto veršom som sa intenzívne zapodievala celý rok 2014 a doznieval vo mne ešte dlho aj v roku 2015. Snažila som sa hľadať Boha naozaj celým srdcom. Postupne som k tejto mojej téme zbierala myšlienky a vedomosti a v závere roku prišli nečakané udalosti, v ktorých som si mohla všetky tieto pozbierané vedomosti veľmi hmatateľne odskúšať v praxi.

Bolo to na jeseň 2014, niekde v polovici októbra. Nielenže sa komplikovali moje zdravotné problémy, ale nečakane sa skomplikovala aj situácia v práci. Namiesto toho, čo som si potrebovala trochu odpočinúť, zabrzdiť, preliečiť sa, musela som zo dňa na deň ku svojej náročnej práci prevziať aj časť práce a veľkej zodpovednosti za kolegu, na čo som nebola pripravená ani dostatočne zaškolená. Boli *to neuveriteľne ťažké mesiace* ako fyzicky, zdravotne, tak aj pre dušu a ducha. Zobrať si voľno alebo péenku na doplnenie síl nebola šanca, nemala som nikoho, kto by ma zastúpil. (Jedine zavrieť firmu a nechať zhruba 40 ľudí bez práce, čo mi zase srdce nedovolilo.) V náročných pracovných rozhodnutiach mi nemal kto poradiť, práve naopak, ja som sa stala tým, kto mal radiť ostatným zamestnancom, usmerňovať ich, pomáhať im a aj napravať ich chyby. Skrátka, mala som udržať plný chod firmy, hoci som často netušila, či robím veci správne, či pod mojím vedením firma nepríde k úhone a rovnako často som netušila, či na to mám dosť síl, či unesiem ešte ďalší deň, ďalší týždeň, ďalší mesiac... Ako naschvál sa práve v tomto čase vytratila väčšina mojich priateľov, o ktorých som sa mohla v minulosti oprieť. A nakoniec tu bolo množstvo otáznikov smerujúcich k Bohu – prečo, začo, načo???

Nebudem sa hrať na hrdinu a priznávam, že boli aj slzy. Ale Boh bol taký milostivý, že ma pevne držal za ruku a pekne pomaličky ma týmto údolím previedol. Dodával mi odvahu a silu. Ukazoval mi smer, aj keď to často znamenalo výhľad len na jeden jediný malý krok... Postupne ma priamo v praxi učil, čo znamená oddať sa Mu celým svojím srdcom:

Učil ma, že ak chcem niečo dôležité zvládnuť, musím sa niečoho iného vzdať, aj keď to môže byť bolestivé. Že s mojimi obmedzenými silami nemôžem zvládnuť všetko, musím si ujasniť priority, aby som pre dôležité veci neprišla o tie najdôležitejšie.

„Jeden deň v tvojich (Božích) nádvoriach je lepší, než inde tisíc.“ (Žalm 84,11)

Učil ma dôverovať Mu, že prosby, ktoré som Mu predniesla, už môžem pustiť z rúk, už je to Jeho problém a On sa v pravý čas postará správnym spôsobom.

„Pre nič nebuďte ustarostení, ale vo všetkom s vďakou predkladajte Bohu svoje žiadosti vo svojich modlitbách a prosbách. A pokoj Boží, ktorý prevyšuje každý rozum, uchráni vaše srdcia a vaše mysle v Kristovi Ježišovi.“ (Filipanom 4,6-7)

Učil ma nestrachovať sa, keď zrazu uvidím pred sebou neriešiteľné, nezvládnuteľné veci, pretože On vie vždy nájsť riešenie a naplniť moje potreby podľa svojej múdrosti (nie podľa tej mojej).

„Môj Boh vám dá všetko, čo potrebujete, podľa svojho bohatstva v sláve skrze Krista Ježiša.“ (Filipanom 4,19)

Učil ma, koho by som mala hľadať ako prvého, keď potrebujem pomoc. A tak mi načas vzal niektorých ľudí, o ktorých som sa opierala, aby som si mohla uvedomiť, že ľudia nie sú dokonalí a prílišné opieranie sa o nich mi môže časom spôsobiť bolestivý pád. Zatiaľ čo On je nemenným a pevným bodom v mojom živote, o ktorý sa môžem oprieť kedykoľvek a s plnou istotou.

„Neboj sa, veď som s tebou, neobzeraj sa v strachu, veď ja som tvoj Boh, posilním ťa a určite ti pomôžem...“ (Izaiáš 41,10)

A učil ma zvládať v praxi ešte mnoho ďalších dôležitých vecí...

Často som v týchto chvíľach osamotenia myslela na výrok jedného kresťana: *„Keď už mi nedokáže nikto z ľudí pomôcť, tak musím nájsť cestu sám, to je čas dozrieť, byť len ja a Boh.“*

Dnes, na konci októbra 2015, po roku tvrdej driny sa zdá, že to najťažšie je za mnou. Kolega už opäť pracuje, dokonca sa našiel šikovný človek, ktorý ma dokáže zastúpiť a ja konečne odpočívam doma na péenke. Prežila som si časy, kedy som zostala naozaj len ja a Boh. V niektorých veciach sa nebolo o koho iného oprieť a teraz viem, že to bola pre mňa veľmi užitočná lekcia. Nemyslím si, že by som po tejto skúsenosti už dozrela a vedela všetko, ale určite nastal v tomto smere v mojom živote citeľný posun. Táto skúsenosť preverila, v niektorých smeroch „preformátovala“ a predovšetkým posilnila môj vzťah s Bohom. Neľutujem, že som sa rozhodla zobrať život s Bohom vážne, že som sa rozhodla hľadať a spoznávať Ho celým srdcom, aj keď to znamenalo vysúkať rukávy, poriadne sa zapotiť a občas si aj poplakať.

Hoci to bolo ťažké obdobie, náročné skúšky, veľké vlny a silný vietor, mnohému som sa pri tom naučila a predovšetkým som si overila, že môj dom to ustál, a teda stojí na tom správnom základe – a za to som Bohu úprimne vďačná.

JANA ČÍŽOVÁ

Stojí to za to?!

V životě býváme velmi často konfrontováni s otázkou, zda to, co chceme podnikat, či to, co děláme, má vůbec smysl. Je to zejména tehdy, porovnáváme-li svůj život s životem lidí kolem nás. A když jsou na rozdíl od nás úspěšní a všechno, na co sáhnou, se jim zdaří, zatímco my jdeme od problému k problému, pak je toto hodnocení nevyhnutelné. Tedy za předpokladu, že uvažujeme normálně. Co děláme špatně? Jak je to možné, že jim se daří a nám ne? V čem je „zakopaný pes“?

Není to nic nového – není to fenomén pouze dnešní hektické doby, plné zvratů a změn. Budeme-li studovat poctivě Bibli, narazíme mimo jiné na Žalm 73. A právě tento žalm by mohl právem nést záhlaví: „Myslím to s Bohem opravdu vážně?“

Tak to totiž prožíval i jeho autor Asaf. Byl to zbožný Izraelita, pocházející z význačného rodu Léví. Bral svou službu Pánu Bohu vážně. Nic neodbýval. Svědomitě plnil své povinnosti. A přece se mu zdálo (zřejmě vůbec ne neprávem), že jeho vrstevníci, kteří život berou na lehkou váhu, jsou na tom mnohem lépe. Oni *bez starostí věčně kupí jmění* (v. 12), zatímco on při vší své zbožnosti cítí: *„Každý den se na mě sypou rány, každé ráno bývám trestán“* (v. 14). Došlo to tak daleko, že si dokonce klade otázku: *„Tedy zbytečně jsem si uchoval ryzí srdce a dlaně omýval nevinností?“* (v. 13). Jinými slovy: „Stojí to vůbec za to, žít upřímně pro Boha?“ A tak to vyvolalo v jeho životě hluboký vnitřní boj. Asaf ho bojoval, jak z tohoto žalmu poznáváme, velmi poctivě.

Nejprve si uvědomil zásadní věc, kterou vlastně celé to jeho dilema začalo. Najednou poznává: *„Avšak moje nohy málem odbočily, moje kroky téměř sešly z cesty, neboť jsem záviděl potřeštěncům, když jsem viděl svévolné, jak pokojně si žijí.“* (v. 2 a 3) To bývá často i náš problém. Když se díváme na své „úspěšné“ kolegy kolem nás, podaří se v nás ďáblu velmi rychle vzbudit závist. Mají něco, co já nemám, na co se nikdy nezmohu! Neznáte to také?

Pak si ale uvědomil další velmi důležitou věc: *„Kdybych řekl: „Budu mluvit jako oni,“ věrolomně bych opustil pokolení tvých synů.“* (v. 15) To by přece byla věrolomnost, zrada. A tuto cenu já platit nechci. Uvědomujeme si to i my, že když začneme jednat tak, aby náš život byl „úspěšný“, že to bývá většinou za cenu ústupků od našich zásad, neřku-li přímo zrady? Na Pánu Bohu, na našich bližních, na společenství... Asafovi se to zdálo být nesnadné.

Co v jeho boji rozhodlo? Byl to vstup do svatyně, do Boží přítomnosti. Tam se mu teprve otevřely oči a uviděl to, co předtím neviděl. Ten zdánlivý úspěch lidí bez Boha je velice draze zaplacený. Jsou postaveni na *„kluzké cesty“* – neustále jim hrozí nebezpečí. Uviděl, jak život bez Boha je na nejisté půdě. Dnes jsi slavný – a zítra po tobě neštěkne ani pes. Dnes tě obdivují jako vzor šikovnosti – a zítra tě budou tahat po soudech s podezřením z korupce, podplácení, zneužívání pravomoci, atd. Příkladů máme v našem společenském životě víc než dost. Ať už to byl Viktor Kožený, Radovan Krejčíř, anebo celá řada dalších, jejichž kauzy zvyšují sledovanost médií a jsou živnou půdou pro bulvár. Možná, že se soudu nepodaří prokázat ti vinu, ale „Kainovo znamení“ zrady na tobě stejně zůstane. Lidé si stejně budou myslet, že asi jsi nebyl zcela čestný a stejně ti nebudou věřit. Dobrá pověst je ta tam – a hořkou pachuť selhání nedokáže odstranit nikdo. A co tvé svědomí před Pánem Bohem?

Asaf zažil ještě jednu velmi důležitou věc, kterou bychom neměli pominout. Je vyjádřena slovy: *„Uchopils mě za pravici, povedeš mě podle svého rozhodnutí a pak do slávy mě přijmeš.“* (v. 23 a 24). To ho vede k vyznání: *„Koho bych měl na nebesích? A na zemi v nikom kromě tebe nemám zalíbení. Ač mé tělo i mé srdce chřadne, Bůh bude navěky skála mého srdce a můj podíl.“* (v. 25 a 26)

Podobným bojem procházíme i my. Bude naše závěrečné vyznání takové jako Asafovo? Jít životem s Bohem totiž **stojí za to**! Zřejmě se nikdy nevyrovnáš těm ostatním „úspěšným“, zemřeš jako neznámý a bezvýznamný člověk – avšak s pokojem v srdci a s vědomím věčné slávy. S vědomím, že máš na nebesích svého Pána, který slíbil (Mt 10,32): *„Každý, kdo se ke mně přizná před lidmi, k tomu se i já přiznám před svým Otcem v nebi.“* A Bůh bude navěky tvůj podíl!

TOMÁŠ PALA

Myslím to s Bohem vážně?

Život řekne více než slova

Tato otázka je velmi důležitá a osobní. Odpověď na ni nemůže být jen teoretická či filosofická. Musí být patrná a viditelná z jednání a praxe, kterou žijeme. V průběhu života se s ní jako věřící lidé opakovaně setkáváme a máme možnost na ni odpovědět.

Otázky, které volaly po odpovědi

Já jsem tu otázku otočila a zeptala se: Myslí to Bůh se mnou vážně? Při pohledu zpět na svůj život jsem byla až překvapená, jak moc a jak často mne a moje přání bral Bůh vážně. Na jedno takové splněné přání teď zavzpomínám.

V jedenácté třídě jedenáctileté střední školy (něco jako dnešní oktáva) jsme museli udávat vysokou školu, na které chceme pokračovat ve studiu. Napsala jsem školu, která by se mi také líbila a na kterou se hlásila moje nelepší kamarádka ze třídy. Přijímací zkoušky jsem udělala, ale přijata jsem nebyla. Vyrojilo se hodně otazníků: Proč? Mám podat odvolání? Mám jít do práce? Kam? Jak se vlastně s takovým nedokončeným vzděláním uplatním? A přicházely další???

Budoucnost závislá na původu rodičů

Ráda bych byla učitelkou, ale věděla jsem, že by to nešlo. Měla jsem totiž buržoazní původ, tatínek byl lékařem, a naše rodina byla známá jako nábožensky aktivní. Můj otec měl však známého ředitele na pedagogickém gymnáziu a domluvil s ním, že mohu přes prázdniny nastudovat odborné předměty, a že mi dovolí udělat z nich doplňovací maturitní zkoušku. Měl jen jednu podmínku: museli jsme slíbit, že se o učitelské místo nebudu nikdy ucházet, že zkrátka učitelkou nebudu. To vysvědčení mám dodnes schované.

Bůh dává příležitost

Za nějaký čas odešel z Brna bratr, který v našem sboru učil besídku. Nebyl, kdo by ho nahradil, přihlásila jsem se tedy já. A měla jsem nedělní školu, do které chodilo 12 až 15 výborných dětí. Už tenkrát jsme jezdili s mládeží na letní týdenní pobyty. Za nějaký rok mě napadlo, že bych mohla na takový pobyt jet i s dětmi z mé besídky. Říkala jsem si: "Kdyby komunisté zakázali všechny církevní aktivity, ať mají moje děti na co vzpomínat." A jeli jsme poprvé do Tasova. Myslím, že to bylo kolem roku 1965.

Dary je potřeba rozvíjet

V roce 1968 organizovala CEF (mezinárodní organizace Dětské misie) čtrnáctidenní kurz pro učitele nedělních škol v tehdejším Československu. Na pozvání jsem se dostala mezi účastníky. Bylo nás tenkrát v rakouském Salzerbadu necelá stovka. Potom jsme s některými účastníky tohoto tajného školení začali organizovat setkávání učitelů NŠ v předvánočním čase v Praze jako akci odboru Kostnické jednoty.

Od roku 1969 jsme se my učitelé v Křesťanských sborech začali scházet jednou až dvakrát za rok jako BDM (Besídka, Dorost, Mládež), později BDELIUM – to nám navrhla Vlasta Slaměnová. Je to název vonné pryskyřice, která sloužila ve starozákonních dobách jako kadidlo.

Projekt pro více generací

Bratr Dr. Kořínek, náš milovaný „stréček", nás na BDM učil, že je dobré, aby akce pro děti v pubertálním věku byly zvlášť pro chlapce a zvlášť pro děvčata. Že je to dobré pro utvrzení jejich osobnosti a jejich identity. Tak vznikl první dívčí pobyt pod stany v roce 1977 v Beskydech na Košařiskách. Chlapci proto, abychom je mohli v případě potřeby zavolat (SOS - JÁ JSEM TENKRÁT STANOVALA PODRUHÉ V ŽIVOTĚ), byli na nedaleké louce, ale měli svůj vlastní program s Pavlem Boháčem. Po deseti letech převzaly dívčí pobyty zkušené účastnice. Konaly se každý rok až do devadesátých let.

Zúročené zkušenosti

V únoru 1995 jsem absolvovala ve Švýcarsku v Kilchzimmeru Instruktorský kurz, abych mohla učit na EVD 1 (Efektivní Vyučování Dětí - stupeň 1), v roce 1997 v Bystřici pod Hostýnem i pro EVD 2. To učím hodně ráda. Mám možnost poznávat další a další učitele, kteří mají touhu sloužit dětem tím, že je učí poznávat Boží Slovo a přivádět je k Pánu Ježíši.

A teď je čas, abych prozradila, jak to všechno začalo.

Kde se ve mně vzala ta touha?

Ve druhé třídě jsem měla výborného pana učitele, potom moc hodnou a moudrou paní učitelku ve třetí až páté třídě a skvělého učitele v nedělní besídce, bratra Mirka Osoucha. Mám na ně přes tu vzdálenost roků krásné vzpomínky. Jednou, ještě jako studentka jedenácté třídy jedenáctiletky, jsem jela v tramvaji do školy a přemýšlela o životě. Tehdy jsem si uvědomila, jak moc si přeji být učitelkou, pomáhat dětem dostávat se dál a výš, provázet je a přes ně pak vést i další děti.

Bůh vidí a bere naše přání vážně

To moje přání vzal tenkrát Bůh velice vážně. Učitelkou ve státní škole jsem se nestala, ale učím celý život. Besídku jsem začala učit na jaře v roce 1962 a mezi lektory EVD patřím dodnes.

Bůh vidí, slyší a bere vážně i to, co neříkáme.

IRENA ZEMANOVÁ

Ty si môj Pán.

Moje dobro, nie je nad teba!

Stála som pri okne v obývacej izbe a modlila sa. Prešiel určitý čas, ale Boh mi nedal odpoveď na moju otázku, čo mám robiť ďalej. Advokátske skúšky som vďaka Jeho milosti úspešne zložila, ale čo bude nasledovať? Zamestnávateľ mi nedával možnosť zostať po skúškach u neho v zamestnaneckom pomere. Všetky okolnosti smerovali k tomu, že iná možnosť ako zápis mojej osoby ako samostatného advokáta do advokátskej komory, ma neminie.

Ostríhaj ma, ó, silný Bože, lebo k tebe sa utiekam. – Povedal som Hospodinovi: Ty si môj Pán. Moje Dobro, nie je nad teba! (Žalm 16,1-2)

Uvedomovala som si zodpovednosť, ktorá plynie z výkonu povolania advokáta. Je to povolanie na celý život, tomu zodpovedá príslušné správanie, odbornosť, bezchybnosť. Veľmi som sa obávala, že nedisponujem toľkou múdrosťou, aby som mohla poskytovať iným právne rady ako usporiadať a vyriešiť ich problémy.

Boh sa neozýval a ja som sa musela rozhodnúť... Vedome som si vybrala vieru, vieru ako spoľahnutie sa na Toho, ktorého fyzicky nevidím. Nechcela som sa obracať na ľudí o pomoc, začať zháňať kontakty. Skúsenosti s Jeho pomocou a milosťou som mala už aj skôr – počas štúdia na vysokej škole, ako aj pri „malom" doktoráte. **Boh ma nenechal bez svojej blízkosti a pomoci.** Na tieto momenty som si spomenula počas Jeho mlčania.

On však nemlčal, ako sa ukázalo neskôr, ale pripravoval okolnosti tak, aby som nemohla spraviť nič iné, len to, že vykročím do tmy, akoby cez dvere do chodby, v ktorej je zhasnuté svetlo a budem veriť, že mám pod nohami podlahu a nespadnem do priepasti. Aj keď sa stane, že sa potknem, Božie slovo je sviecou mojej nohe a svetlom môjmu chodníku (Žalm 119,105). Boh osvecuje jasne moju tmu (Žalm 18,29b).

V modlitbe som odovzdala do Jeho rúk celú moju nadchádzajúcu prax, povedala som Mu, že teda vykročím do mojej samostatnej advokátskej praxe; síce nemám nič – ani predstavu, ani kapitál, ani kontakty, ani klientov, ani kanceláriu a – ako sa vlastne uživím? Preto som Bohu vo viere povedala: „Pane, Ty sa postaraj, čakám na Teba. Ku komu inému by som išla? Veď Ty si mojím dobrom, nie je nad Teba!"

Potom už Boh konal pre mňa viditeľne. Od môjho jediného zamestnávateľa mi prišla ponuka na spoluprácu, začali sa ozývať klienti, ktorí ma odporučili svojim známym, ich známi svojim známym...

Počas výkonu svojej – v súčasnosti už štvorročnej – praxe advokáta vidím v konkrétnych momentoch, ako mi Boh posiela klientov vždy s osobitými záležitosťami, ale nenecháva ma bez múdrosti. Viackrát sa mi stalo, že v noci počas spánku mi napadlo, ako konkrétne riešiť situáciu klienta. Ráno som sa mohla z toho radovať a Bohu ďakovať, že sa opäť postaral.

Viem, že snom mnohých bolo úspešné zloženie advokátskych skúšok a následne odborná právnická prax. Títo kolegovia pracujú vo veľkých bohatých advokátskych firmách, alebo na právnych oddeleniach. Sú naháňaní, pracujú od svitu do mrku, zarábajú peniaze, aby mohli splatiť úvery alebo žiť na vysokej nohe. Ja som tiež dostala ponuku v jednej takej firme pracovať, ale odmietla som. Nechávam svoj život otvorený pre skutky Toho, ktorý ma zachránil z moci Božieho protivníka, ktorý ľudí vrhá do závislostí na peniazoch, moci, postavení v spoločnosti. **Ja sa spolieham na Boha, že On sa o mňa vždy postará.**

Mnoho ľudí, keď sa dozvie o mojej profesii, si nesprávne domýšľa aj s tým spojenú finančnú situáciu. Avšak je to Pán, na ktorého sa aj v tejto otázke spolieham. Boh ma učí mať dosť na tom, čo mi dáva. Veď čo by som mala, čo by mi On predtým nedal? Daroval mi Pána Ježiša Krista a v Ňom mám všetko, aj prístup vo viere k Bohu.

Vďaka Ti, Bože, že Ty zostávaš stále verný, aj keď ja bývam neverná. Vďaka, že na mňa čakáš, kým sa vrátim, keď sa stane, že zablúdim. **Chválim Ťa, že sa dokazuješ aj vo veľkých aj v maličkých veciach, keď sa obraciam s vierou len k Tebe!**

„Dobrorečiť budem Hospodinovi, ktorý mi radí, ba ešte v noci ma vyučujú moje ľadviny. Vždy si predstavujem Hospodina pred sebou, lebo je po mojej pravici, aby som sa nepohol." (Žalm 16,7-8)

MICHAELA KALOVÁ

Nepravdivost
ve znamení tolerance a náboženství

Následující pojednání prof. Güntera Rudolfa Schmidta jsme dostali k dispozici s laskavým svolením autora, který od roku 1982 až do svého odchodu do důchodu v roce 2002 působil jako řádný profesor praktické teologie na univerzitě v Erlangenu-Norimberku. Mimo jiné se zabýval otázkami etické výchovy, resp. výchovy hodnot z křesťanské perspektivy. (Red.)

Občas slýcháme vyjádření, jakoby „tolerance" byla jedinou křesťanskou ctností. To je při pohledu na evropské dějiny, plné krvavého pronásledování židů a křesťanů jiného vyznání i politicky jinak smýšlejících lidí, pochopitelné. V současnosti je však nutné dělat jisté rozdíly. Co lze a co nelze nazývat „tolerancí"?

Tolerance se týká lidí

Být tolerantní znamená: snesu, že jiní lidé v otázkách, které pro nás mají velkou důležitost, zvláště náboženských, myslí a také se vyjadřují jinak, než já. S některými z nich jsem spjat přátelstvím a stále s nimi vedu rozhovory, ve kterých se znovu objevují protiklady. Neboří to naše vzájemné uznání. Obě strany totiž cítí, že ten druhý je motivován touhou po pravdě. Nikdo se nemůže a nesmí nutit k přesvědčení, které mu není vlastní. To ale neznamená, že uznám pravdu přesvědčení jiného, anebo že budu vyžadovat uznání pravdy svého přesvědčení, o které druhý není přesvědčen. To umožňuje kritické rozhovory v přívětivé, ba přátelské atmosféře. Umožňuje to mně i mému partneru v rozhovoru lépe chápat vlastní pozici a rozeznat slabá místa ve vlastním myšlení. Samozřejmě, žádný z partnerů se nevzdá naděje, že druhého zcela nebo aspoň částečně přemluví. Existuje pro to krásné označení „kultura sporu". Tolerance a kultura sporu patří k sobě. Tolerance nemůže znamenat, že budu mluvit podle jiných. Tolerance je vůle žít spolu přívětivě a přátelsky a s ochotou k diskusi s jinými, i když v zásadních otázkách uvažují úplně jinak. Týká se lidí, ne obsahu! Ale také není bezmezná. Vylučuje ve společnosti projevy, které zpochybňují základní práva ústavy a tím i sociální mír. Z tolerance jsou vyloučeny především snahy usilující násilně prosadit politické a náboženské cíle.

Prof. G. R. Schmidt

Tolerance vůči muslimům

Je pochopitelné a není to třeba zvlášť zdůrazňovat, že muslimští spoluobčané a muslimští cizinci, kteří legálně pobývají u nás, mají stejná práva, která zaručuje demokratický stát, předně právo na náboženskou svobodu. Nesmí jim být bráněno ve veřejném praktikování jejich náboženství, pokud se tak děje v rámci platných zákonů a pokud to neruší veřejný pořádek. Demokratický stát se jako takový zdržuje jakéhokoliv soudu o nároku na pravdu různých náboženství. Pro něho jsou směrodatné pouze sociální a politické dopady.

Právo na kritiku

Tolerance vůči muslimům však nemůže znamenat, že bychom se při střetech s islámem měli orientovat podle jiných pravidel, než při posuzování kterýchkoliv jiných politických a náboženských směrů. Principiálně platí právo na kritiku také vůči islámu. Označit někoho, kdo toto právo uplatňuje a nepřiznává islámu nějaké zvláštní postavení, okamžitě za „islamofóba", je ubohé očerňování. „Islamofóbie" zní jako příznak duševní choroby. V demokratické společnosti jsou však chorobné spíše všechny pokusy imunizace nějakého náboženství vůči kritice. V současné situaci však žel není zbytečné poukázat na to, že kritika (od řeckého krinó – posuzovat) sice partnera nešetří ze zdvořilosti, nepracuje však s očerňováním, ale s argumenty. Je důležité rozlišovat mezi náboženstvím jako systémem myšlení, jako ideologií, a mezi jeho přívrženci. Přívrženci si zaslouží, pokud se vřadí do rámce zákonů, stejnou úctu jako kterýkoliv jiný člověk; jejich náboženství může být hodnoceno podle etických a logických kritérií. Pokud toto vyhodnocení dopadne negativně, neznamená to, že jeho věrní následovníci mohou být zlehčováni. Avšak také to neznamená, že budou ušetřeni úvah, ze kterých toto vyhodnocení jejich náboženství vyplývá.

Přátelský islám

Je očividné, že muslimové v převážně islámských zemích mají celosvětově sklon k znevýhodňování jinak smýšlejících až po pohrůžky či použití násilí. Náboženská svoboda podléhá zčásti značným omezením. Nejvíce jsou křesťané pronásledováni v Severní Koreji, hned poté následují islámské země. Celosvětově umírá přibližně každých pět minut jeden křesťan v důsledku své náboženské příslušnosti. Z toho se nedá vyvozovat, že muslimové žijící mezi námi by byli ve většině nakloněni k násilí. Naopak, nejsou o nic méně přátelští než ostatní obyvatelé. Jak je to ale s islá-

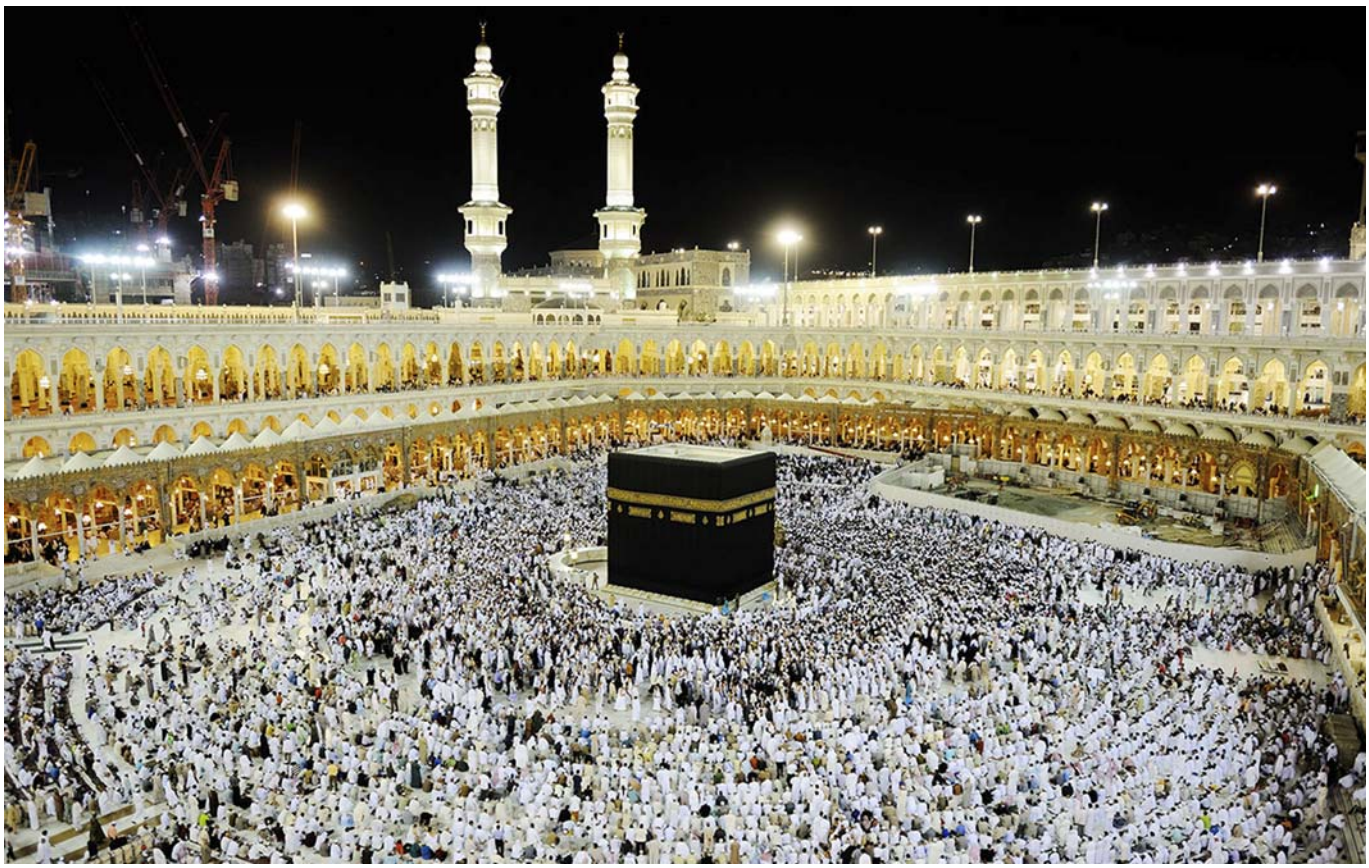

mem? Zde nabývá každý nepředpojatý pozorovatel dojem, že jeho normativní základy, korán a sunna, obsahují značný potenciál násilí. Sice se v koránu vyskytují místa, jako súra 42,40: „Odměna za zlo je zlo stejnou měrou, a kdo odpouští a tvoří pokoj, toho odměna je u Alláha; hle, on nemiluje nespravedlivé." (podle německého překladu Maxe Henninga, rozšiřovaného tureckou náboženskou nadací). Proti nim však stojí jiná místa, jako súra 9,5: „Když však svaté měsíce pominuly, pobijte modloslužebníky, kdekoli je najdete, chopte se jich a oblehněte je, a číhejte na ně ze zálohy. Když se však budou kát a budou se modlit a platit dávky chudých, nechte je jít svou cestou. Hle, Alláh je odpouštějící a milosrdný."

Pro pohany jsou jen alternativy smrt nebo obrácení, pro křesťany a Židy („lidi knihy") volba mezi obrácením k islámu a životem méněprávných obyvatel oblasti islámské vlády (dhimmi, 9,29). Není zde prostor doložit to jednotlivými verši koránu. Muslimové rádi odpovídají, poukáže-li se jim na výroky koránu, motivující k násilí, tím, že se orientují na mírové. Výzvy k násilí byly podmíněny Mohamedovou situací a dobou, ve které žil. Proto prý už nejsou pro dnešní muslimy platné. Proč pak ale byly předávány? Podle koránem samým zastávaným principem zrušení výkladu (2,106) platí při napětí mezi verši koránu ten, který se objevil časově později. Nahrazuje předchozí. Osudově se však nalézá potenciál násilí právě v pozdějších „zjeveních" z období Mediny. Kdo se jako přátelsky zaměřený muslim odvolává hlavně na súry z Mekky, avšak považuje celý korán jako Alláhovo slovo, pak logicky podle koránu samotného vůbec nemůže tvrdit, že jsou pro něj závazné jen k pokoji a spravedlnosti nabádající verše koránu. Až dosud jsem při rozhovorech s muslimy neslyšel žádný přesvědčující argument, jak se chtějí vypořádat s tímto citovaným dilematem. Nebylo by však upřímné, ušetřit je tomu odpovídajících otázek.

Mohamed je pro své přívržence vzorem muslima. Teď však prokazuje prorocká tradice (sunna), že každopádně neměl odpor k použití násilí. S jeho schválením byli zákeřně zavražděni jednotliví kritici, jako byl Asma bin Marwan a Ka´b ibn al-Ašraf. Dva židovské kmeny byly vyrabovány a vyhnány z Mediny, z třetího kmenu, Banu Quraiza, bylo 500 mužů zmasakrováno a ženy a děti byly prodány do otroctví. Bylo by neupřímné tyto případy, které se, nezapomeňme, nalézají v samotném islámském podání, při představování islámu jednoduše přejít anebo jejich význam bagatelizovat. Neupřímné je také u nás zdomácnělé rozlišování mezi „islámem" a „islamismem". První prý je přátelský, druhý představuje jeho zneužití horkými hlavami se sklonem k násilí, které islám nepochopily. Je sice možné rozlišovat mezi pokojnými a méně pokojnými muslimy, ne však mezi islámem a islamismem. Ten poslední v žádném případě není tím, kdo by nepochopil normativní podstatu islámu, ale naopak, může se na ni odvolávat. Rozlišování mezi islámem a islamismem je výrazem západního zbožného přání.

Opravdové zacházení s „náboženstvím"

Dobromyslní, přesto však špatně informovaní lidé se neustále vyjadřují tak, jako by „náboženství" bylo vždycky v podstatě dobré. Tam, kde se příslušníci nějakého náboženství chovají násilnicky, se nemohou odvolávat na své náboženství, ale „zneužívají je". Jak sporný je tento názor ve vztahu k islámu, jsme si již ukázali. Platí však také pro jiná náboženství. Tak například hinduismus se považuje za tolerantní a pokojný. Že však je ideologickým základem nelidského systému kast, se zdvořile

nepřipomíná a nezdůrazňuje. Málo známé je u nás i to, že radikální hinduisté v jednotlivých oblastech Indie postupují brutálně, ojediněle včetně vražd, proti křesťanům. Upřímné a opravdové zacházení s „náboženstvím" znamená však také nešetřící odhalení jejich sociálních a politických následků.

Hlavní věc náboženství

Další neupřímnost postihuje podřízení křesťanství pod pojem náboženství. I dobromyslní křesťané – mj. i někteří náboženští pedagogové – rozšiřují názor, že hinduismus, židovství, křesťanství, islám a další jsou historickými formacemi náboženství a tím mají být souhrnně vysoce hodnoceny. S tím je spojena tendence k tvrzení o jejich rovnocennosti. Každému je přiřčena v jeho náboženství a skrze jeho náboženství více nebo méně stejná spása. Náboženství je nadřazená veličina, je jí podřízeno i křesťanství. Důležité je, aby lidé měli vůbec nějaké náboženství, jaké, to prý je druhořadé. Kdo si cení své konkrétní náboženství jako cennější, než jiné současně existující, ohrožuje mír.

Tato tendence je již notoricky známá. Proč bych měl být křesťanem, když s jiným náboženstvím na tom nebudu o nic hůře? Přecenění nekřesťanských náboženství naplňuje v mnohém znepokojeném povědomí funkci ideologie útěchy. Když už to jde v některých částech světa s křesťanstvím z kopce, ať tedy vzkvétá „náboženství". Zvlášť na tom záleží!

Náboženská věda a teologie

K těmto názorům dochází odmítnutím, častěji snad z neschopnosti, rozlišování mezi náboženskou vědou (religionistikou) a teologií. Náboženská věda zkoumá a popisuje náboženství – jejich zásady, učení, rituály, formy organizace, mj. také i křesťanství – jako sociálně-kulturní jevy a zdržuje se posouzení jejich nároku na pravdu. K etice vědce, zkoumajícího náboženství patří, aby ze své práce vypustil své „osobní" přesvědčení. Může to být Žid, křesťan, náboženský anebo ateistický humanista. Musí se, nakolik to dokáže, setkávat se všemi náboženstvími a světovými názory se stejnou nepředpojatostí a nestranností. Pozoruje je takříkajíc zvenčí a do jejich perspektivy se vpravuje jen metodicky. Pro něj je křesťanství se svými mnoha variantami samozřejmě náboženstvím mezi náboženstvími.

Naproti tomu teologie je pozorování křesťanství zevnitř. Teolog je křesťan a pokouší se na křesťanském základě a vycházeje z křesťanských předpokladů křesťanství lépe a lépe chápat a podporovat prosazování křesťanské víry. V tomto smyslu je teolog stranický a patří to k etice jeho povolání, tuto pohanu na sebe nejen vzít, ale také zdůvodnit, proč nemůže být neutrální v boji o platnost křesťanství.

Křesťanství vyžaduje „ano pro Krista"

Z teologické perspektivy není křesťanství částí náboženského světa, ale stojí proti němu. Netýká se také rozlišování různých náboženství a světonázorů podle jejich hodnoty, že by třeba dávalo přednost například monoteistickému náboženství před ateistickým humanismem. Poslední mohou být venkoncem spojeny s lidumilným ethosem jako vůbec některé formy „monoteistických náboženství". Křesťané mají spíše vyzývat nekřesťany, aby se rozloučili se svými dosavadními ideologiemi a aby se otevřeli evangeliu (1Te 1,9). „Ano pro Krista" znamená právě nejen „ne" pro V. Holbacha, Feuerbacha, Lenina a jak se všichni jmenují, ale také pro Buddhu a Mohameda. Solus Christus (pouze Kristus!) vystupuje nejen vnitrokřesťansky, třeba proti nekontrolovatelným formám kultu svatých, ale právě tak i navenek! Dnes je třeba ukázat obrys zde, a možná méně v polemikách proti bezbřehosti katolické lidové zbožnosti!

Kvůli „abrahámovskému náboženství"

Podobně groteskní, jako i rozšiřované formě náboženské přívětivosti je řeč o tom, že židovství, křesťanství a islám mají společný kořen, totiž Abrahama, a jsou proto vzájemně úžeji spjaty než s ostatními náboženstvími. Zjevně prostí křesťané nevědí, a zběhlejší vědět nechtějí, že tím sednou na lep jedné tezi koránu (súra 3,67n): „Abraham nebyl ani Žid, ani křesťan; byl spíše čisté víry, ani muslim a žádný z těch, kdo Bohu dělají společníky. Vidíte ty lidi, kteří stáli Abrahamovi nejblíže, a to jsou prorok a věřící." Islám je údajně obnovené původní náboženství, které je v židovství a v křesťanství jen zfalšované. Neboť Židé stejně jako křesťané změnili jim svěřená písma (súra 7,162): „Tu zaměnili nespravedliví mezi nimi (Židy), slovem jiným, které jim nebylo řečeno." Zfalšování se projevuje u křesťanů zvláště tím, že vidí v Ježíši víc než jen proroka. Dosahuje svého vrcholu v učení o Trojici. „Ó lide knihy, nepřekračujte svou víru a mluvte o Alláhu jen pravdu. Mesiáš Ježíš, syn Marie, je jen Alláhův posel, a jeho slovo, které vložil do Marie a jeho duch. Tak věřte v Alláha a jeho posla a neříkejte: tři. Odstoupíte-li od toho, je to dobře pro vás! Alláh je jen jeden jediný Bůh..." (4,171). Zařazením křesťanství do abrahámovského náboženství se staví Abraham nad Krista. Ať už je Abraham i pro křesťanské povědomí sebedůležitější, přesto platí, že člověk může být křesťanem, aniž by vůbec kdy slyšel Abrahamovo jméno. Nevystupuje v žádném křesťanském vyznání.

Shrnutí

U teologicky vzdělaných lidí je to neupřímnost, rozšiřují-li požadavek tolerance z osob na náboženské a světonázorové prosazování pravdy, aby se kvůli zachování klidu zřekli kritiky, aby smazávali rozdíl mezi teologií a náboženskou vědou, aby víru v Krista snižovali v jejím významu vůči údajně společné víře v Boha v jiném náboženství a zasazovali ji do obecně náboženského rámce, například abrahámovského.

Ať už je to v současnosti jakkoliv nepopulární: křesťané mají – nehledě na toleranci či náboženství – s důrazem vyznávat „Pouze Kristus". S ním stojí a padá křesťanství.

PROF. GÜNTER RUDOLF SCHMIDT
PŘELOŽIL TOMÁŠ PALA

Svědectví Lukáše Vítka o cestě k Ježíši

Lukáš při svém křtu

Nebyl jsem si jistý, zda mně Bůh slyší

O existenci Boha jsem věděl od mala. Řekli mi o Něm rodiče, ale já osobně jsem Ho blíže neznal. Pro mě byl strašně daleko. Myslel jsem si, že se o mne nezajímá. Když jsem odříkával různé modlitby, nebyl jsem si jistý, zda mě slyší. Chodil jsem do kostela, dokonce jsem i ministroval a chodil ke zpovědi. Někdy jsem po ní pocítil i jistou úlevu, ale nikdy jsem nezažil opravdové Boží odpuštění.

„Do nebe se asi nějak dostanu"

Každý večer jsem odříkal deset *zdrávasů*. Poslouchal jsem kázání, morální výzvy a dělal jsem všechny ty věci, které by měl správný katolík dělat. Říkal jsem si, že se do toho nebe snad nějak dostanu, i když to asi vezmu přes očistec. Dokonce jsem sám sebe nějak dokázal přesvědčit, že jsem vlastně dobrý člověk. Vždycky se kolem mě našli lidé, kteří mne svým chováním v tomto mém přesvědčení utvrzovali. V takovéto *sebespravedlnosti* jsem žil více než dvacet let.

Základní zkušenost s Bohem mi chyběla

Potom jsem začal číst Bibli a srovnávat ji s učením římskokatolické církve. Objevil jsem i nesrovnalosti. Jako příklad uvedu přikázání z Desatera, jež zakazuje zpodobnění Boha (Ex 20,4): „Nezobrazíš si Boha zpodobněním ničeho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí." Četl jsem Bibli dál a pátral. Žádná z těch objevených věcí však neměla takový praktický dopad na můj život, jako zjištění: „křesťan ví, že je Božím dítětem". Najednou jsem stál před otázkou: „Jsem Boží dítě?" a neuměl jsem na ni odpovědět. Neměl jsem v tom žádnou jistotu. Přesto jsem dál chodil na mše a dělal vše, co se ode mne očekávalo. Ta základní zkušenost mi však chyběla.

„Těm však, kteří ho přijali, dal pravomoc stát se Božími dětmi, těm, kteří věří v jeho jméno." Jan 1,12

Poznání vlastního hříchu a ztracenosti

Následujícího půl roku mi Bůh postupně ukázal, že jsem špatný a hříšný člověk, zatímco On, Bůh, je svatý a čistý. Ukázal mi, že by bylo spravedlivé poslat mě tam, kde je pláč a skřípění zubů. V té době jsem také poznal východisko, poznal jsem tu dobrou zprávu o Božím Synu. On přišel právě kvůli tomu, aby zachránil hříšníky a ne lidi, kteří si myslí, že jsou spravedliví. Věděl jsem, že Pán Ježíš zemřel konkrétně za moje hříchy, že cesta k vykoupení vede skrze Jeho krev. Pána Ježíše jsem však stále ještě nepřijal a byl jsem pořád ještě mrtvý ve svých hříších.

Nezbývalo mi, než se pokořit

Musel jsem se vypořádat s otázkou, zda je pro mne důležitější to, co si o mně myslí lidé, nebo to, co si o mně myslí Bůh? Musel jsem opustit své oblíbené hříchy a přijmout Ježíše jako Pána celého svého života. Musel jsem před Bohem kapitulovat a přijmout, že Bůh nabízí odpuštění a věčný život zcela zdarma. Nezbývalo mi, než se pokořit a uznat, že mé "dobré skutky" nemohou zastoupit Kristovu oběť. Jsou mi k ničemu, protože ke Kristově oběti nelze nic přidávat, buď ji přijmu celou, nebo vůbec.

„Neboť jste zachráněni milostí skrze víru; a ta záchrana není z vás, je to Boží dar; není na základě skutků." Efezským 2,8-9a

„Toho, kdo ke mně přichází, jistě nevyženu ven." Jan 6,37b

Proměna zevnitř a nové narození

V červnu 2013 jsem Bohu poprvé upřímně vyznal svoje hříchy. Poprvé jsem činil opravdové pokání. Projevil jsem nejen lítost, ale změnil jsem své smýšlení a prosil za odpuštění. Vyznal jsem Pánu Ježíši, že je pro mne nejdůležitější On sám a že ho chci následovat, i když budou lidé proti. Řekl jsem Mu: „Věřím Ti, že jsi za mne zemřel a že jsi byl vzkříšen." Prosil jsem Ho, ať se stane mým osobním Pánem a Spasitelem a přijme mne. On to v tu chvíli udělal, přijal mne a odpustil mi všechny mé hříchy. Dal mi Ducha svatého a proměnil mne zevnitř. Cítil jsem Jeho lásku, pokoj a odpuštění. Věděl jsem, že je to vše zadarmo, z milosti, a přijal jsem to vírou. Tehdy jsem byl znovu narozen a stal jsem se křesťanem. Od té doby vím, že jsem Boží dítě, protože mi to Boží Duch dosvědčuje. Bůh se mi stal Otcem a já od té doby vím, že budu navždycky s ním.

„Vyznáš-li svými ústy Pána Ježíše a uvěříš-li ve svém srdci, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš zachráněn." Římanům 10,9

Záchrana je pro každého, tady a teď

Tuto záchranu nabízí Bůh každému, i Vám. Možná si říkáte, že to znáte, že to není nic nového. Podle Bible každý znovuzrozený křesťan ví, že je spasen a že má věčný život. Složil totiž veškerou naději v Ježíše Krista, ne v církev, ne v lidi, ani v jiné duchovní bytosti (anděly, svaté či Marii). Pokud tuto zkušenost ještě nemáte, nevadí. Vyznat Bohu své viny, přijmout odpuštění a prožít spásu můžete ještě dnes.

Z PODKLADŮ LUKÁŠE VÍTKA
UPRAVIL JAROMÍR ANDRÝSEK

Božie dielo v podsaharskej krajine

Pán Boh koná mocné dielo v jednom z často zabúdaných národov sveta. Utvoril tím pracovníkov s víziou a srdcom pre ľud Nigeru, zvlášť pre deti. Dejú sa tu vzrušujúce udalosti. Od Hospodina sa to stalo a je to divné v našich očiach. (Žalm 118,23) V článku sa aspoň letmo s vami o tom podelíme.

Tím vytvorený s modlitbou

Za dva posledné roky Pán Boh spojil do tímu 8 dospelých a 2 deti a niekoľko ďalších bolo pridaných v tomto roku. Tešíme sa, keď vidíme mužov a ženy z viacerých národov, ako sa snažia zasiahnuť dosiaľ nezasiahnutých, a keď vidíme domorodé deti a dospelých dotknutých Ježišovou láskou. Modlitba nielenže bola Božím nástrojom na privedenie pracovníkov do Nigeru, ale je odvtedy až doteraz prioritou v našej misii. Každý deň sa tím stretáva, aby sme sa modlili za naše okolie, znova upriamili našu pozornosť na Pána a prosili Ho o Jeho večnú víziu.

Vytváranie vzťahov v núdznej krajine

Nate a jeho domorodý spolupracovník Johnson sa usadili v dedine Kwara Tagi, ležiacej na predmestí hlavného mesta Niamey. Je to miesto s veľkým zastúpením mladých ľudí a s malou prítomnosťou evanjelia. Jeden znovuzrodený kresťan tu pripadá na približne 425 Nigerčanov. Odhaduje sa, že v krajine je dovedna okolo 40 000 takýchto veriacich pri počte obyvateľov viac než 18 miliónov. Krajina s najvyššou pôrodnosťou na svete (priemerne 7 detí na ženu v produktívnom veku) je preto strategickou, s veľkými výzvami a príležitosťami.

Odkedy sme prišli do Nigeru, zaznamenali sme intenzívne nábožensko-politické aktivity s hrozbami, bombovými útokmi a terorizmom. Ale my *nebojujeme proti telu a krvi, ale proti duchovným mocnostiam zla v ponebeských oblastiach.* (Ef 6,12) Boli by sme naivní, keby sme mysleli, že nepriateľ sa vzdá bez boja.

Napriek tomu dielo Svätého Ducha je zrejmé a Pán Boh pracuje mocne. Našou prioritou je budovať hlboké vzťahy s holičom a mäsiarom, s imámom a pastierom, s učiteľom a elektrikárom, aby sme účinne komunikovali evanjelium v tejto dedine. Akú máme prednosť, že môžeme zvestovať slová večného života mnohým, čo nikdy nepočuli evanjelium alebo stretnúť pravých nasledovníkov Pána Ježiša Krista. Tých, čo patrili medzi najchudobnejších na našej planéte a boli zaslepení náboženstvom skutkov.

Deti veria napriek protivenstvu

Jedným z našich prvoradých záujmov a cieľov bolo zvestovať evanjelium deťom. Niekoľko mesiacov po presťahovaní do tejto dediny sme začali sobotný detský klub v záhrade domu, v ktorom

bývajú Johnson, Jonathan a Justin. Deti, ktoré boli napospol z moslimských rodín, prišli oslavovať Ježiša, ktorý ich miluje. Keď sa ich počet zväčšoval, nepriateľ si to všimol. Miestna mešita vydala varovanie, aby rodičia nepúšťali deti k nám, s tým, že je to zlé a že sa u nás nemôžu modliť islamským spôsobom. Jedno malé dievča zrazu prestalo chodiť. Johnson ju stretol na ulici a pýtal sa jej, prečo už neprichádza. Odpovedalo, že jej to zakázali a nevie, prečo. Napriek varovaniam a zákazom deti, ktoré cítili, že sú milované, začali postupne prichádzať vo väčšom počte.

Jeden starší človek sa im však začal vyhrážať, že ich zbije, ak budú ďalej chodiť do nášho detského klubu. Jedno dieťa povedalo Johnsonovi: „Ak sa mi budú vyhrážať aj tým, že ma zabijú, budem sem ďalej chodiť. Vo viacerých prípadoch boli deti násilne odvlečené z klubu a bili ich pred nami za to, že počúvali príbehy o Ježišovi. Keď to zlyhalo, miestna mešita začala vyučovanie z koránu v tom istom čase, keď boli deti v klube. A varovala deti, aby sa stránili kresťanskej „mágie“. Hovorili im: „Dávajte si pozor, aby vás nezviedli veľkodušnosťou a láskavosťou a tak vás získali.“ Snažili sa očierniť naše svedectvo lžami o nás. Zaujímavé bolo, že hoci sme nedávali deťom dary, ich počet rástol tak, že sme museli prestať s hrami (pre nedostatok miesta). Deti prichádzali skrátka preto, že sme ich milovali, a aby počúvali o Ježišovi. Hrozby pokračujú, ale detí je viac ako kedykoľvek predtým.

Deti veria v Toho, ktorý prišiel z neba. V jeseni roku 2014 sme im stručne vy-

právali celý príbeh Písiem v časovom poradí, používajúc knihu Kráľ slávy. Zakaždým sme im zdôrazňovali, že príde koniec príbehu, ale nechávali sme ich v napätí. Keď sme konečne prišli k dobrej správe o Ježišovi Kristovi, deti boli pripravené. Jedného dňa po vyprávaní o Jeho skutkoch a napokon o jeho smrti na kríži Nate sa spýtal detí: „Tak, kto je v skutočnosti Ježiš?" Jedno dievča, stojac uprostred svojej rodiny, priateľov a susedov, smelo odpovedalo: „On je Boží Syn." Modlite sa za tieto deti, ktoré veria, a za nás, čo chceme kráčať vedľa nich na ich ceste s Pánom.

Miestny moslimský učiteľ poznamenal: „Vy máte takú veľkú trpezlivosť... Ja vždy vidím svojho syna hádzať kamene do vašej brány a som prekvapený, že mu napriek tomu dovolíte prichádzať do vášho domu. Vy naozaj robíte to, čo Ježiš žiada od vás." Boh môže použiť akúkoľvek osobu, aby nás povzbudil. Ten istý muž povedal Justinovi: „Čo vy, kresťania, neviete, je to, že tu je veľa ľudí, čo veria vášmu posolstvu, ale veľmi sa boja povedať to... Čo robíte vo svojom dome s deťmi, je veľmi dobré pre ne, pretože ony potrebujú vedieť, že islam nie je jediné náboženstvo na svete." Nedávno tento vodca v mešite vyhlásil: „Každý, kto nechce veriť v Ježiša, nechce veriť pravdu." Modlite sa, aby od týchto ľudí bol odňatý strach, aby smelo prijali Krista.

Rôzni ľudia, rôzne potreby

Niektorí prišli k viere v Ježiša Krista, ako Jakub, 20-ročný krajčír. Ako prvorodený vo svojej rodine ju finančne zabezpečuje a je priateľom mnohých v dedine. Uveril v Ježiša a bol nedávno pokrstený. Prežíva denne prenasledovanie, ale napriek nemu smelo svedčí o svojom Spasiteľovi. Priviedol k Nemu jedno dieťa a dokonca hovoril evanjelium vodcom v susednej dedine. Ďalší ho nasledovali. V decembri bol založený miestny zbor a veriaci sa schádzajú každú nedeľu k lámaniu chleba.

Život v Kwara Tagi niekedy vyzerá ako verzia života doby apoštolov v 21. storočí. Veríme, že Pán Boh má stále moc nad nemocami a chorobami? Suliatu bola nemocná a ležala v posteli 7 mesiacov. Po vyskúšaní všetkých prostriedkov čiernej mágie, od lekárov, islamských modlitieb a tradičnej medicíny, počula, že Ježiš uzdravuje. Suliatu, veriac, že Ježiš ju môže uzdraviť, prosila nás, aby sme prišli k nej a modlili sa za ňu. Keď sme jej vysvetlili, že my nemáme žiadnu moc sami zo seba, zvestovali sme jej, že Ježiš Kristus uzdravuje viac než iba naše telo, že On uzdravuje najväčšiu chorobu nášho ducha a duše, hriech. Modlili sme sa za jej uzdravenie v mene Ježiša a ona bola uzdravená v ten deň na slávu Boha. On čaká ešte na jej celé odovzdanie sa Kristovi.

Nepriateľ zasieva strach

Mnohí Nigerčania žijú na dedinách a viac než tri štvrtiny z nich sú dosiaľ nezasiahnuté evanjeliom. Po dva mesiace sme navštevovali každý týždeň dedinu v susedstve a zvestovali sme tam evanjelium. Mysleli sme, že sme s nimi nadviazali dobré vzťahy. Ale jedného dňa, keď sme sa tam s jednou vdovou rozprávali o Ježišovi, prišla tam skupina mužov a chlapcov. Niektorí z nich niesli lopaty. Jeden z nich vo vzrušenej debate s jedným z našich miestnych priateľov povedal mu, že nemáme právo tam byť a nariadil nám všetkým odísť. Hoci sme prišli do dediny riadne a boli sme tam dobre známi, splnili sme ich požiadavku. Niečo sa muselo drasticky zmeniť v ich srdciach – nepriateľ zasial do nich strach. Nedávno sme mohli navštíviť túto dedinu znova. Teraz majú nového náčelníka a my sme prosili, aby Pán Boh znova otvoril dvere pre evanjelium. Je tu mnohé ďalších okolitých dedín a naším zámerom je, aby v nich vo všetkých vzniklo trvalé svedectvo evanjelia najmä cez prácu s deťmi.

V januári 2015 za jediný deň 55 cirkevných budov, niektoré domy, dve kresťanské školy a sirotinec boli vypálené islamskými extrémistami. (Bola to reakcia na protiislamské karikatúry vo francúzskom časopise Charlie Hebdo.) Takí sa pokúsili spáliť aj tri domy, patriace členom tímu, vrátene Natea. Ale viacerí susedia prišli a stáli pri našich bránach, postavili sa proti davu a prehovorili extrémistov, aby tieto domy ušetrili.

Keď sme niekoľko dní po tomto násilí išli popri Nateovom dome, Nate sa priblížil k domu a miestnemu kostolu, ktorý bol zhorený. Ulica bola zahádzaná traktátmi, kresťanskou literatúrou a čiastočne zhorenými stranami Biblie. Nate sa zohol a „náhodne" zdvihol spolovice zhorenú stranu. Videl, že je na nej prvá polovica Izaiáša 43. Aké to bolo povzbudenie, keď na nej čítal: *„Keď pôjdeš cez oheň, nepopáliš sa a plameň sa ťa nechytí. Lebo Ja, Hospodin, tvoj Boh, Svätý Izraelov, som tvoj Spasiteľ. Neboj sa, lebo ja som s tebou!"* (Iz 43,2b-3a) Aký je to pokoj, keď vieme, že keď aj Kristus nikdy nesľúbil telesnú bezpečnosť tým, čo Ho budú nasledovať, namiesto toho im sľúbil niečo ďaleko lepšie – svoju prítomnosť.

Zasahujte nezasiahnutých

Naša vízia do budúcich dní je o rozšírení našej práce, lebo slúžime všemohúcemu Bohu. Ak Pán dá, chceme otvoriť stredisko pre mládež, kde by sme vzdelávali mladé pokolenie v poľnohospodárstve, hudbe, umení a ďalších vedomostiach a zručnostiach. Všetko so zámerom zvestovať Krista a pripraviť veriacich, aby zasiahli nezasiahnutých v tomto národe. Modlite sa za toto naše predsavzatie. Stredisko chceme otvoriť 19. septembra 2015. Očakávame naďalej na Boha pri konaní Jeho diela v Nigeri. Aká je to výsada byť Jeho spolupracovníkmi v evanjeliu spolu s mnohými kresťanmi, čo sa zaň modlia, naň dávajú a telesne sa zúčastňujú na tejto službe! Proste aby sa miestne zbory Cirkvi po celom svete modlili za obyvateľov Nigeru!

NATE BRAMSEN, JUSTIN GAUVAIN A JONATHAN HAYES, MISIONÁRI CHRISTIAN MISSIONS IN MANY LANDS V NIGERI Z ECHOES JÚN 2015 PRELOŽIL JÁN HUDEC (CMML JE MISIA BRATSKÝCH ZBOROV V USA ZALOŽENÁ ROKU 1921.)

Nehemjášovy schody

Královský číšník Nehemjáš byl Bohem postaven před obrovskou výzvu, která přesahovala jeho možnosti. Když se ponoříme do jeho příběhu, uvidíme, jak Nehemjáš krok za krokem pracoval na jejím uskutečnění, protože to se svým Bohem a jeho lidem myslel vážně. Jde o praktické téma, které ukazuje, jak může mladý člověk od prostého snu dojít v Boží moci k věcem za hranicí normálnosti.

Příběh, který dodává odvahu

Miluji příběhy Starého zákona. Za všechny vzpomenu alespoň pár jmen, jako jsou Samson, Mefíbošet nebo Ester. Ten, u kterého se chci s vámi zastavit, jsem nazval Nehemjášovy schody. Už jste někdy o nich slyšeli? Že ne? Máte pravdu. Nejde o žádný nový archeologický nález. Nehemjáš neopravoval ani tak schody, jako spíše hradby. S těmi sice mohly být nějaké schody spojeny, ale o to mi nejde. Vysvětlím to později.

Nehemjáš žil kolem roku 440 před Kristem, tedy někde v polovině mezi dobou krále Davida a Ježíše Krista. Byl současníkem Ezdráše a příběh královny Ester se odehrál přibližně jen o 40 let dříve. To znamená, že Nehemjáš se mohl s královnou Ester setkat. Ona se zasloužila o dobrou pověst Židů na dvoře v Šúšánu a mohla mít také vliv na to, co se dělo kolem Nehemjáše.

V nepříznivé době na významném místě

Ta doba nebyla k Židům právě příznivá. Izraelem prošly válečné události v několika vlnách a následovalo vysídlování. Jeruzalém, symbol židovství, byl rozbořený a Židé rozprášeni po okolních zemích. Celé území kolem Jeruzaléma bylo anektováno Peršany. Nehemjáš se dostal až do samého centra Persie, města Šúšánu, asi tisíc kilometrů na východ od Jeruzaléma. Sloužil na významném místě číšníka mocného krále Artaxerxe I., vládce více než stovky národů. Ponořme se do příběhu, vyprávěném Nehemjášem, zde je jeho začátek:

... dvacátého roku, když jsem byl na hradě v Šúšanu, přišel Chananí, jeden z mých bratrů, s muži z Judska. Zeptal jsem se jich na Judejce, na ty zbylé, kteří ušli zajetí, a na Jeruzalém. Řekli mi: „Ti zbylí, kteří zůstali tam v té krajině a nebyli zajati, jsou vystaveni veliké zlobě a potupě. Jeruzalémské hradby jsou pobořeny a brány zničeny ohněm... Když jsem slyšel ta slova, usedl jsem a plakal. Truchlil jsem několik dní, postil jsem se před Bohem nebes a modlil se k němu. Nehemjáš 1:1-4

Nehemjáš se dozvěděl o utrpení svých bratří v okolí Jeruzaléma, o rozbořených hradbách, o zničeném chrámu a silně se ho to dotýkalo. Jeho emoce prozradily, jak důležitou roli Jeruzalém a Hospodinův chrám v jeho životě hrály.

Co Písmo prozrazuje o Nehemjášově osobnosti?

Nehemjáš byl emocionální a své emoce neskrýval. Když truchlil, tak plakal. Dáváte průchod svým emocím? Pak je to příběh pro Vás. Otevřete své srdce.

Nehemjáš věřil v Boží moc. Rozhodl se modlit před Hospodinem, postit se za obnovení zničeného Jeruzaléma a chrámu. Pokud se i vy řadíte k upřímně věřícím lidem, budete mít k tomuto příběhu blízko. Podívejme se na další verše:

V měsíci nísanu dvacátého roku Artaxerxova jsem obsluhoval krále. Když jsem králi nosil víno, nikdy jsem před ním nebýval zasmušilý. Proto se mě král zeptal: „Proč se tváříš ztrápeně? Nejsi přece nemocný. Asi tě něco tíží.“ Ve velikém úleku jsem králi odpověděl: „Král nechť žije navěky! Jak nemám mít ztrápenou tvář, když město, v němž jsou hroby mých předků, je rozbořeno a jeho brány zničil oheň.“ Nehemjáš 2:1-3

Nehemjáš měl dobrou pověst a získal si přízeň krále. To, že dal najevo své negativní emoce před vládcem tolika zemí, ho mohlo stát víc než jen ztrátu zaměstnání. Král ho mohl připravit o život, ale neudělal to. Proč? Nehemjáš si získal jeho srdce. A díky této přízni se mohl králi svěřit se svým trápením, že jeho milované město leží v rozvalinách. Máme i my dobrou pověst u svého zaměstnavatele? Projevil by o nás zájem? Podívejme se, co říká biblický text o Nehemjášovi dále?

Král mi na to řekl: „Co si tedy přeješ?“ Pomodlil jsem se k Bohu nebes a odpověděl jsem králi: ...propusť mě do Judska, kde jsou hroby mých otců, abych město znovu vystavěl.“ „Jak dlouho potrvá tvá cesta a kdy se vrátíš?“ Řekl jsem králi: „Jestliže to král uzná za vhodné, nechť jsou mi dány doporučující listy pro místodržitele v Zaeufratí, aby mi poskytli doprovod, dokud nepřijdu do Judska, a také list pro správce královských obor Asafa, aby mi dodal dříví na trámy k branám hradu při domě Božím, na městské hradby i na dům, k němuž se mám vydat.“ Nehemjáš 2:4-8

Nehemjáš byl neuvěřitelně praktický a cílevědomý. Byl mužem slova i činu. Vyjížděl a organizoval obnovu hradeb. Dle zmínky v 6. kapitole víme, že hrad-

Juraj Kocmunda a Milan Michalko na Misijní konferenci v Modre

by byly úplně dostavěny za dvaapadesát dní. A v 13. kapitole končí Nehemjáš svůj příběh slovy: „Pamatuj na mne, Bože můj, v dobrém."

Nehemjášovy schody

Slíbil jsem, že vysvětlím, co jsem v úvodu myslel Nehemjášovými schody. V prvé řadě cílevědomý postup, šel krok za krokem k naplnění vize, kterou obdržel. Bylo to, jakoby vystupoval po schodem stále blíže tomu, co si přál on sám a co bylo zároveň i Boží vůlí. Vlastní sen a záměr spojil s tím Božím až dospěl k cíli.

- Dostal informaci (1:3)
- Plakal před Bohem (1:4)
- Mluvil s králem (2:3)
- Představil svůj plán (2:5)
- Požádal o podporu (2:7)
- Prohlédl si staveniště (2:13)
- Polovina byla opravena (3:38)
- Obrana před vnějšími nepřáteli (4:10)
- Obrana před spory uvnitř (5:1)
- Hradby jsou opraveny (6:15)

K cílům, které se nám někdy zdají být nedosažitelné, připravuje Pán Bůh schody a čeká, zda se po nich vydáme. Chce vidět, jak vážně to s ním myslíme.

Myslíme to s Bohem opravdově?

Spolu s manželkou, Zdenkou máme čtyři děti a ona má úžasný dar mateřství. Když jsme se ve sboru rozhodli, že založíme službu pro práci s mládeží - Fusion, začali jsme jezdit na semináře. Po druhém semináři jsme zjistili, že nám pro tento druh práce chybí předpoklady. Neměli jsme ani místo, ani hudebníky, ani peníze. Zkrátka nic. V autě nás jelo sedm a mládežníci řekli, že do toho nejdou. Ve voze zavládlo úplné ticho, když po chvíli zaznělo rozhodnutí „mámy": „Já ty mladé lidi bez Krista nenechám." Takže ty budeš dirigovat? Zněla autem otázka směrem k ženě bez hudebního sluchu. A ona řekla: Ano, jestli mě Pán Bůh povolá, tak budu i dirigovat!

Bůh nás bere za slovo

Měsíc na to jsme dostali pozvánku z městského úřadu, protože se dozvěděli, že chceme pracovat s mladými lidmi. Měli jsme jim na úřadě ten svůj záměr představit. Oni si to vyslechli a líbilo se jim to. Protože podporují prevenci proti kriminalitě, nabídli nám budovu staré školky uprostřed sídliště, pro kterou hledali využití. Dostali jsme tak prostor, o kterém se nám ani nesnilo a za čtyři roky, co ji užíváme, jsme neplatili ani za nájem, ani za energie, ani za vodu. Neplatíme dokonce ani za odpady. Postupně jsme do školky přesunuli úplně všechno, protože se nám ve sborovém domě nevyplatilo nic dělat. Zkrátka, dostali jsme od Pána Boha skvělý prostor, ale ještě jsme neměli hudebníky.

Bůh připravuje služebníky

Měsíc poté, co jsme dostali tu školku, nám zavolal kamarád z USA, skvělý hudebník, že sehnal podporu pro práci s mládeží s Česku. Přijel a jako první hudebník vedl kapelu Fusionu. Během přípravy prvního koncertu pro pět set lidí jsme obcházeli školy. Tři týdny před koncertem lidé ze sboru přišli za mojí ženou s nabídkou pomoci. Ale to nebylo všechno. Po třech měsících této služby se obrátili první tři lidé, kteří před tím neměli tušení, kdo je to Ježíš Kristus. Dnes se jedna z nich připravuje na roční stáži v Křesťanské akademii mladých, aby mohla dál misijně pracovat s mladými lidmi.

Nebojte se Bohu svěřit své plány

Bůh nás povolává k věcem, které nás přesahují. Manželka si mohla říct: Já jsem jenom máma. Ale Bůh připravil schody, po kterých můžeme vystoupat k cíli. Vaše role ve vašem městě může být mnohem větší, než jenom tušíte. Buďte otevřeni jeho povolání. Nebojte se Bohu říct, na čem Vám skutečně záleží. Nehemjášův úspěch spočíval ve spojení jeho plánů s těmi Božími. Když hledáme především Boží království a spravedlnost, všechno ostatní nám bude přidáno. (Mt 6,33)

MILAN MICHALKO ML.

Koniec sveta?

Je zaujímavé a tak trochu úsmevné sledovať, ako sa vždy pred Vianocami a pred Veľkou nocou nahrnú ľudia do obchodov. Hlavne do potravín a supermarketov. Z okna mám dobrý výhľad na Tesco. Väčšinou je tam len zopár áut, poloprázdno, ale dvakrát do roka parkovisko praská vo švíkoch. A to bude obchod zatvorený len jeden, maximálne dva dni. Hovorí sa, že ľudia nakupujú, ako by mal prísť koniec sveta. Už vám niekedy napadlo, že toto prirovnanie je pekná hlúposť? Neviem, prečo sa zaužívali práve tieto slová, veď keby mal naozaj prísť koniec sveta, načo by nám boli všetky tie nákupy a k čomu by nám boli zásoby potravín? (Iba ak by niektorí milovníci nakupovania chceli posledné chvíle stráviť pri svojom hobby?)

Ozaj, a ste už pripravení na koniec sveta? Myslím tak naozaj, lebo zásoby v chladničke vám skutočne nebudú nič platné. Ako hovorí múdry Šalamún:

„Ako vyšiel z tela svojej matky,
tak sa nahý vráti,
pôjde ako prišiel.
Neodnesie si nič zo svojej
námahy...“ (Kazateľ 5,14)

Tento život tu na zemi raz skončí, to je istá vec:

„Uložené je ľuďom raz zomrieť,
a potom bude súd.“ (Židom 9,27)

Hovoríš si, že teba sa nejaký súd netýka, lebo ty takým veciam neveríš? Háčik je v tom, že to nezávisí od tvojej viery. Jednoducho je to tak, či veríš alebo nie.

A buď si istý, že Boh je spravodlivý sudca. Kto z nás môže povedať, že neurobil nikdy nič zlé, ani len vo svojich myšlienkach? Ja to o sebe určite povedať nemôžem. Ako sa teda zbaviť svojich vín? Ako obstáť na súde pred spravodlivým Bohom? Alebo ešte lepšie – ako sa Božiemu súdu vyhnúť?

„Lebo mzdou hriechu je smrť
a darom Božej milosti je večný
život v Ježišovi Kristovi, našom
Pánovi.“ (Rimanom 6,23)

Je to také jednoduché a pritom pre mnohých neprekonateľne ťažké. Stačí uznať pred Bohom, že som hriešnik a potrebujem pomoc, poprosiť Boha o odpustenie a jednoducho prijať Boží dar, prijať Jeho milosť – pretože za moje a tvoje hriechy už trest zniesol Boží Syn, Ježiš Kristus, na kríži na Golgote. A tak ako On porazil smrť a vstal z mŕtvych, môže dať večný život aj nám. Stačí jednoduchá úprimná viera. Sám Pán Ježiš hovorí:

„Kto počúva moje slovo a verí
tomu, ktorý ma poslal,
má večný život a nejde na súd,
ale prešiel zo smrti do života.“
(Ján 5,24)

Tak čo, už ste pripravení na koniec sveta? Ja áno, už sa teším na stretnutie s mojím Bohom.

JANA ČÍŽOVÁ

Čeho vlastně přibývá, když přibývá tmy

Bez světla nepřinesou užitek

Je pozdní podzim a přibývá tmy. Když ráno budím dcerku, za oknem svítí jen pouliční lampy, a ona nechápe, proč by měla vstávat. Tvrdí, že je medvěd a že tím pádem zůstane v pelechu. Nakonec ještě v pološeru spěcháme mrazivými ulicemi směrem ke škole. Cestou ale míjíme nově opravený dům, který má na omítce namalované sluneční hodiny. Když je jasná obloha, máme neklamný důkaz, že i slunce už se probudilo, a vždycky nás to náramně potěší. „Dneska ukazují!“ volá dcerka, poskočí si a bezděky zatleská. Jindy je mlha nebo zataženo a sluneční hodiny jsou jako bez života. Je to tak – ať jsou nakresleny sebepřesněji, dokud na ně nepadne světlo, nepřinesou žádný užitek.

Svítí jen tehdy, když se zapálí

O pár domů dál míjíme školku. Kolem cestičky vedoucí ke vchodu mívají vydlabané dýně s vyřezanými obličeji i ornamenty. To znamená, že některá z učitelek si dá tu práci, že hned po ránu rozsvítí ve všech těch dýňových lucernách svíčky. Každý malý školáček tak projde osvětlenou uličkou ještě dřív, než vůbec začne jeho den. I spěchající kolemjdoucí se usmějí do šály, když vidí tohle mihotavé bohatství na předzahrádce školky. Ještě že jsou tady ti, kterým nechybí jiskra – protože i sebelepší zdroj světla je vám k ničemu, pokud ho někdo nezapálí.

Vděčnost za ty, kdo udržují teplo

Je tu pátek. Sychravý, větrný a deštivý. Táhnu se s taškou knížek a trnu, aby mi nezmokly, protože se jedná o vánoční dárky, a navíc mám hroznou žízeň. Tramvaj nejede, deštník se mi otočil ve větru a nohy mě zebou. Jedu pro dcerku k přátelům, kteří ji vyzvedli z družiny hned po obědě, aby si holčičí parta dosyta užila svého hraní. Představa, že v tomhle zase půjdeme zpátky domů, je nemyslitelná. Píšu manželovi: „Přijeď si prosím tě pro nás, je zima a prší a vůbec...“ Zvoním, konečně se na zšeřelé chodbě rozsvítí a zvědavé obličejíky nakukují přes skleněnou výplň dveří. Otevírají se a vítají mě princezny. Dokonce hned čtyři! Jedna po druhé se elegantně ukloní, udělá pukrle, představí se a zve mě dál do paláce. Do trůnního sálu ale nemůžu vstoupit jen tak, musím se odstrojit a upravit, a teprve pak mě mohou uvést. Pak vcházím, je tam teplo a světlo, rádi mě tam vidí a uvaří mi horký čaj. Vskutku královská společnost! A tak jsem toho pátečního večera nadmíru vděčná za ty, kteří udržují oheň, k němuž můžete přisednout.

Podobenství o pannách a jejich lampách

Po dnech všedních je tu neděle. Při vyprávění o biblických podobenstvích jsme s dětmi v „besídce“ došli až k příběhu o deseti pannách a jejich lampách. Víte, tohle podobenství není zrovna jednoduchá teologická disciplína a já váhala, jestli se do něj vůbec pouštět. Ale řekla jsem si, že to, co může dospělým někdy připadat zamotané, děti dokážou vidět jinýma očima. Den předtím jsem hodnou chvíli věnovala tomu, abych doma našla olejovou lampu, kterou jsme kdysi dostali od přátel, a manželovi nezbylo, než jít shánět lampový olej. (Protože k názornému výkladu tohoto příběhu opravdu nemůžete dětem svítit baterkou, dokonce ani svíčka vám neposlouží, pokud nechcete, aby vám unikla pointa.) Posbírala jsem doma všechny možné přenosné světelné zdroje a pustila se do vyprávění. Pro děti – což vás asi nijak nepřekvapí – byly lampičky jako magnet a jen s rozžíháním a sfoukáváním bychom vystačili až do konce. Počínaje rozhodným prohlášením dvouleté Aničky, že doma nám „pšece švítí žáááájovkááá“, nadšeně mluvily o tom, jaké to je, když se někde venku pod hvězdami zapálí oheň, a o tom, jak je to o Vánocích i jindy moc krásné, když si zapálíme svíčky.

Je důležité mít vlastní zdroj světla

Od toho, co oheň živí, ať už je to dřevo, vosk i olej, jsme se dostali k podobenství samotnému. A když jsem viděla, jak jim svítí oči a hoří tváře, slíbila jsem, že příště si každý vyrobíme vlastní lampičku. Je totiž moc důležité mít svůj vlastní zdroj. Sama jsem pak večer koukala do tmy města a uvažovala dál nad tím, že k tomu, abychom mohli vydávat světlo, potřebujeme mít zdroje i do zásoby. A na to je třeba myslet včas. Jinak bychom mohli zůstat sedět potmě někde, kde jsme vůbec sedět nechtěli, s vědomím, že jsme propásli něco velmi důležitého.

Radost ze světla, které nejvíc září v temnotě, vám přeje

PETRA ELIÁŠOVÁ

Stretnutie s Bohom v hlbočine

Jákob zostal sám a tu s ním ktosi zápasil, kým nevyšli zore. Keď videl, že ho nepremôže, poranil mu bedrový kĺb. Vtedy sa pri zápase Jákobovi vykĺbil bedrový kĺb. Povedal: Pusti ma, lebo už vychádzajú zore. Jákob odpovedal: Nepustím ťa, kým ma nepožehnáš. Ten sa ho spýtal: Ako sa voláš? Odpovedal: Jákob. Ten povedal: Už sa nebudeš volať Jákob, ale Izrael, lebo si zápasil s Bohom i s ľuďmi a zvíťazil si. Jákob sa ho potom spýtal: Prezraď mi svoje meno. Ten mu odpovedal: Prečo chceš vedieť moje meno? Tam ho požehnal. Jákob nazval to miesto Peniel, lebo povedal: Videl som Boha z tváre do tváre a zostal som nažive. Keď zašiel za Penuel, vyšlo slnko a on kríval na bedrový kĺb. **(Genezis 32,25-32)**

Získať požehnanie

Ústrednou otázkou Jákobovho života bola túžba po Božom požehnaní. Bol pripravený podniknúť čokoľvek, aby ho získal.

Kto by si nespomenul na podlý spôsob, akým sa dostal na miesto svojho brata Ezáva? Ako si chcel získať požehnanie s pomocou intríg a lží (o tom sa možno dočítať v Gn 27). Také dôležité bolo pre neho byť požehnaným. Požehnaný v zmysle starozmluvného chápania: žiť naplneným a úspešným životom. Životom, v ktorom je zrejmé, že Boh nad ním drží svoju ruku. Naša logika, podľa ktorej Boh iste nemôže akceptovať taký podvod, akosi nefunguje: Jákobov život je požehnaný.

Avšak téma požehnania nie je ohraničená na Starú Zmluvu, len naplnenie je odlišné. V liste Efežanom 1 čítame, že ľudia, ktorí patria Pánu Ježišovi, sú požehnaní „všetkým požehnaním". Tu preniká pohľad ešte hlbšie: Súhrnom požehnania je život s Bohom, prekypujúci život, do ktorého Boh vkladá všetko, čo má prichystané pre svoje deti. To v zásade nevylučuje materiálne požehnania, ale predsa ich mnohonásobne presahuje. Život naplnený radosťou, vďačnosťou a bezpečím. Život s perspektívou, ktorá nekončí smrťou, ale zasahuje do večnosti. Život, ktorý je nasýtený Ježišom a v Ježišovi: požehnaný život.

O túto tému ide – v hraniciach chápania Starej zmluvy – aj pri Jákobovi. Boh nikdy nezmenil svoju vôľu požehnať ho. Mal dokonca preňho pripravené ešte čosi lepšie, a preto ho priviedol ku kríže, k rozhodujúcej hodine, k blízkemu stretnutiu s ohromným dopadom.

Potrebné je tu vedieť, že Jákob sa práve usiluje dať si život do poriadku. Je na ceste, na ktorej hľadá zmierenie so svojím bratom, a pri zotmení už prepravil svojich príbuzných na druhú stranu rieky. Tam pri rieke sa mu postavil do cesty Boh – to dnes vieme, zhodujú sa na tom súčasní vykladači. Jákob ale nevie, kto je táto temná postava. Vidí len, že sa ktosi na neho rúti a iste má pocit, že mu ide o život.

Vedeli by ste si také niečo predstaviť? Je to zlučiteľné s vašou predstavou o Bohu, že by sa s nami takto mohol stretnúť? Tak, že by sme mali pocit: „Veď on ma načisto zmárni!" Domnievam sa, že táto myšlienka nám nie je blízka: že Boh na nás zaútočí a privedie nás do stavu núdze.

To súvisí s predstavou, ktorú máme zvyčajne o Bohu – predstavou nie veľmi hlbokou, ale dosť rozšírenou: Boh je bezpochyby Bohom lásky – bude teda iste úžasne milý. Ale tento obraz nezodpovedá skutočnosti. Spájame si „lásku" s výrazmi ako „milý", „priateľský" a dokonca „neškodný". Obraz neškodného Boha ale nikdy nezodpovedal realite.

Krízy, zlomy a zákruty

Kde je Božia láska neprekonateľne dokázaná? Na kríži! Ale to nie je žiadna milá, ľahká, neškodná láska. Je to dramatická a, ak dovolíte, brutálna láska. Boh prejavuje svoju lásku tak, že svojho Syna – a tým aj svoje srdce – uvrhne do najhlbšej hlbočiny, do súdu. Aby sme my mohli byť slobodní, sústreďuje sa na tomto mieste najhlbšia Božia láska.

Preto ten obraz Boha, keď poľahky a povrchne hovoríme o „milom Pánu Bohu" ignoruje nielen skutočnosť života, ale aj Božie srdce a bytosť. Keď sa Boh chce k nám priblížiť, dotknúť sa nás a premeniť nás, môže na to použiť prostriedky, ktoré nám môžu pripadať neslýchané. Cesty, aké neobľubujeme, a ktoré sa vôbec nehodia k nášmu povrchnému obrazu Božej lásky. Vtedy okamžite hľadáme vysvetlenie v niečom inom, v zlých okolnostiach alebo ničivej moci satana. Veď Boh je predsa radostný, svetlý a príjemný.

Hlboko som presvedčený o nasledovnom: Ak nás Boh chce uviesť do života väčšej plnosti – a to on chce! – obyčajne to nepôjde priamočiaro, ako po chodníčku do mierneho briežku, ale cez prudké zlomy a zákruty. Privádza nás do núdzových situácií, vrhá nás do krízových stavov. Nechá nás prežívať veci, ktoré sa vôbec nezhodujú s tým, ako

sme Boha poznali doposiaľ. Môže nás obmedziť i ohroziť, dostať náš život do úzkosti.

Potom hovoríme: „Pane, čo to má znamenať? Nerozumiem tomu!“ Možno to na prvé počutie znie cynicky a tvrdo, ale on nás nikdy neľúbi tak prakticky, ako vtedy, keď zasiahne do nášho života a nechá nás prežívať najväčšie ťažkosti. Situácie, keď prichádzame na hranice svojich možností a nevieme, čo ďalej: stratíme prácu, kúsok svojho zdravia, máme problémy v rodine. Blízky človek nám ochorie alebo zomrie. Potom máme pocit, že už vo viere nenapredujeme, že Boh už na nás nemyslí. Ale toto sú chvíle, v ktorých nás Boh pripravuje na niečo nové, zreteľne nám ukazuje, že naše hranice nie sú jeho hranice, naše obmedzenia nie sú jeho obmedzenia. Chvíle, ktoré nemožno obísť, ale treba ich priamo prežiť.

Nehovorím, že by sme mali túžiť po niečom takom. Túžba po utrpení je chorá. Len nezdraví kresťania si prajú trpieť. Rozhodujúca otázka je, ako to prežijeme, keď sa to dotkne nášho života. Lebo toto sú chvíle, keď Boh na nás pracuje.

Tvárou v tvár s Bohom

Až potiaľto je Jákobov zážitok typický pre celú Bibliu. Aj Peter musel prísť do bodu, keď si už nebol istý sám sebou. Kresťan, ktorý si je istý sám sebou, ešte stále nevie, kým je, čo je vykúpenie a milosť, a kto je Boh. Kto si myslí, že Boh, cirkev a on sám sa môže na seba spoľahnúť, ten ešte nevidel sám seba v pravom svetle.

Časy otrasov nám lepšie ukazujú, akí sme. Ukazujú nám, že nemôžeme zotrvať pri tom, čo sme dosiaľ s Bohom prežili, ale leží pred nami niečo nové.

Kto práve takéto obdobie prekonáva, ten by chcel ihneď utiecť. Avšak táto prvá mimovoľná reakcia nie je správna. Najlepšie je pýtať sa Pána Boha: „Pane, aký zámer so mnou sleduješ? Čo to má všetko znamenať?“ Nemá zmysel pýtať sa na príčinu. Taká otázka smeruje dozadu a nebude zodpovedaná. Lepšie je pýtať sa s výhľadom do budúcnosti a dozvieme sa, aké plány má Boh s nami.

Jeho odpoveď je vždy tá istá: „Chcem ti dať viac požehnania. Ale túto väčšiu plnosť neprežiješ, ako možno očakávaš, ako nejaký prídavok k doterajšiemu požehnaniu, ako zákusok k hlavnému chodu, ale ako niečo nové. Bude to nová dimenzia stretnutia so mnou.“

Marian Pawlas na konferenci v Modre

Jákob o sebe hovoril, že sa stretol s Bohom tvárou v tvár. A presne o to ide: aby sme boli privedení pred Božiu tvár. Nie, nechcem hovoriť negatívne o pozitívnej téme, o naplnení. Viem však, že Boh pôsobí takýmto spôsobom. Všetci ľudia, ktorých chcel mocne požehnať a použiť zvláštnym spôsobom, prechádzali obdobím suchoty, problémov a žiaľu. Časom, keď ich chcel pritiahnuť celkom blízko k sebe.

Napokon si Jákob uvedomuje, že táto bytosť, ktorá na neho útočí a ohrozuje ho, je Boh – a rýchlo mení svoj prístup: Ak je to Boh, znamená to požehnanie. A ak so mnou zápasí, môžem aj ja zápasiť s ním. Náhle sa role vymenia. Pozbiera odvahu a začína zápasiť s Bohom. Znova je to on, ten úskočný, neskrotný a dôsledný. Trúfne si na všetko. Nehovorí pokorne: „Ach, Pane, našlo by sa snáď – ale len ak to ty chceš – trocha viac požehnania pre mňa? Pane, ak by to šlo, mohol by si mi ho trocha darovať? Veď ja som len taký črep, červíček, také nič, ale ak to má byť ináč, ó Pane, tak mi radšej nič nedávaj...“

Mnohí tomu hovoria pokora. Nie je to ale nič iné, len kresťanský komplex menejcennosti. Boh miluje ľudí, ktorí si trúfnu, ktorí chcú od neho to najlepšie, ktorí pred ním stoja a hovoria: „Pane, chcem to! Aj keď je cena za to vysoká a znamená, že budem v sebe stále slabší a slabší, a že obraz, ktorý mám o sebe, nebude taký žiarivý, ale stále negatívnejší. Ale daj mi všetko, čo pre mňa máš!“

Nepustím ťa, kým ma nepožehnáš

Obávam sa, že takýto spôsob modlitby kritizujeme, keď sa s tým stretneme, a hovoríme: „To je príliš neskromné, príliš nafúkané!“ Ale aj Abrahám takto hovoril s Bohom. Spomeňte si na ten príbeh so Sodomou! Verím, že Boh túži po modlitebníkoch, ktorí sa modlia dôrazne a vytrvalo, ktorí s ním zápasia. Preto sa stal tento verš taký známy: „Nepustím ťa, iba ak ma požehnáš!“

Modliť sa takto je dovolené – aspoň vtedy, keď sme si istí, že to, čo máme na srdci, je aj v Božom pláne. Je mnoho vecí, ktoré vydávame za svoje potreby, ale v skutočnosti sú len našimi snami a vidinami. Ale sú aj veci, ktoré Boh zasľúbil vo svojom slove – sem patrí napríklad túžba, aby nás Pán Ježiš vnútorne tak nasýtil a oblažil, aby sme boli imúnni voči vášňam. Aby sme už neboli závislí od utvrdzovania inými, aby sme vedeli tráviť hodiny osamote, pretože sme šťastní v Ježišovej prítomnosti.

Kto Bohu hovorí: „Chcem, aby si ma mohol použiť, na čo len chceš. Nepustím ťa, kým ma takto nezmeníš,“ ten je v Božej vôli, a môže sa takto modliť. Kto urobí Božie záujmy svojimi, a nevydáva svoje záujmy za Božie, ten sa môže takto modliť: „Nepustím ťa, kým ma nepožehnáš. Zmeň ma tak, aby si ma mohol, použiť!“ A to vždy znova a znova.

Boľavé miesto

Za tým nasleduje zdanlivo neškodná otázka pre Jákoba: „Ako sa voláš?“ Boh samozrejme vie, ako sa Jákob volá. Jeho

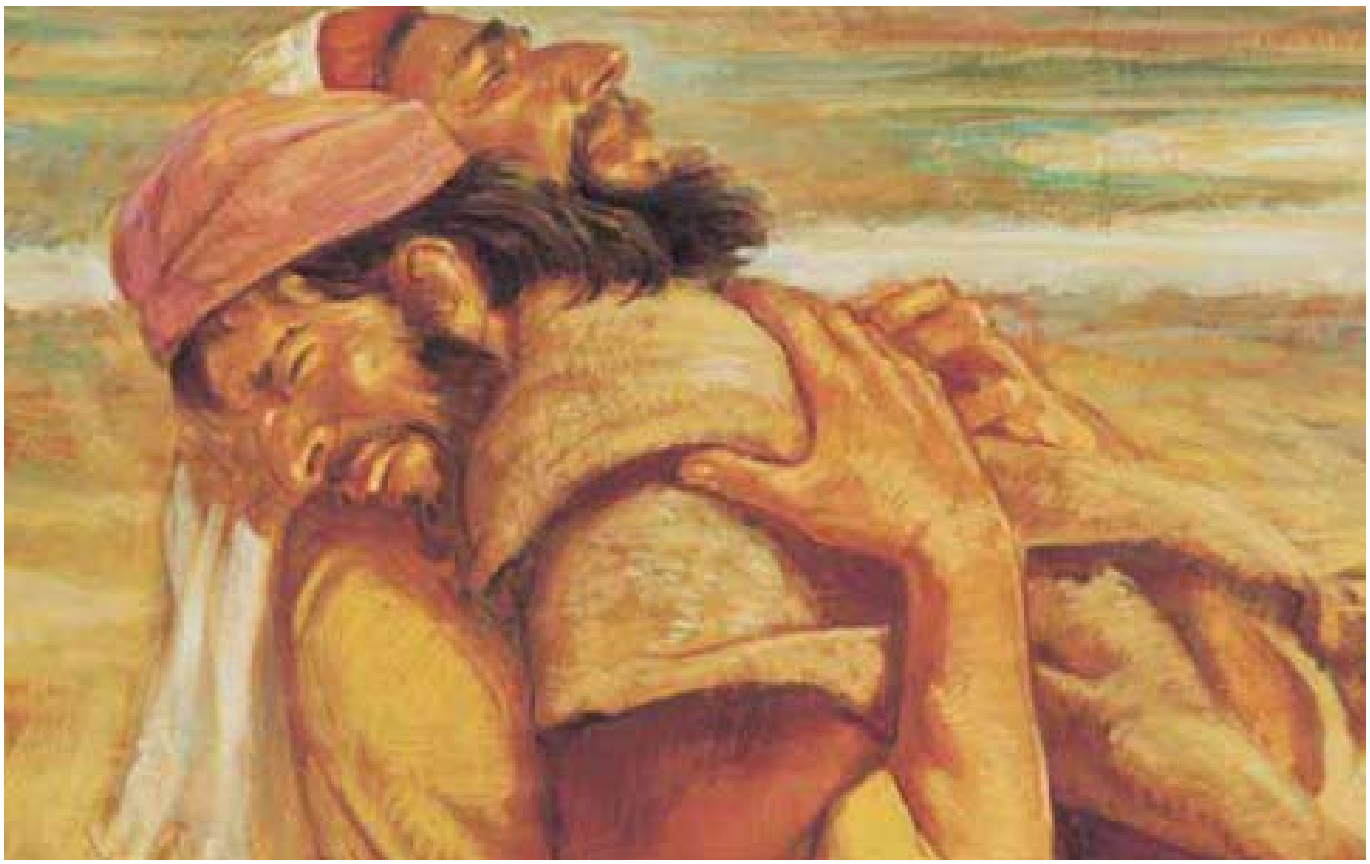

hebrejské meno v slovenčine znamená Podvodník, Chytrák. O čo tu Bohu ide? Vyzýva ho touto otázkou, aby odhalil to najviac choré miesto svojho života, pretože je podvodník. Jeho meno vypovedá o jeho charaktere. Jeho život je vybudovaný na lži. A Boh hovorí: „Vyznaj, buď úprimný, už nič nezatajuj! Priznaj, čo stojí v ceste tomu, aby si mohol prijať viac požehnania! Priznaj chorobu, zranenie, klam a lož!" A Jákob pred Bohom vyznáva, čo dosiaľ nebolo na poriadku.

Môžete si byť istí tým, že prístup k väčšej Božej plnosti nie je možný bez podobného vyznania. Boh odkryje vo vašom živote niečo, čo tam vždy bolo, čo ste ale nikdy nepriznali. Položí svoj prst na veci, ktoré nie sú v poriadku. Veci, ktoré majú do činenia ani nie tak so slabosťami a zlyhaniami, ale so základnými postojmi nášho života.

Napríklad snaha byť pred Bohom samostatný, stáť vo vlastnej sile. Alebo snahy používať Boha k dosahovaniu vlastných cieľov. Som si istý, že zo 100 kresťanov viac než 75 robí niečo také: používajú Boha pre svoje zámery. A potom to nazvú modlitba... Boh musí mať priestor k tomu, aby odhalil takéto chybné postoje – a tiež obavy a nedôveru, ktorá je koreňom všetkých hriechov. Ukáže, že by to chcel odňať, ale najprv to musí byť priznané a prísť na svetlo.

Ak chceme mať viac Božieho života v plnosti, musia vyjsť na povrch body, kde hľadáme naplnenie, šťastie a spokojnosť sami v sebe – často metódami, aké sa Bohu nepáčia. Naším najväčším hriechom nie je až tak nepoctivosť, klamstvá, sebectvo, sexuálne úchylky, ale to, že chceme svoj život prežiť v nezávislosti od Boha. Neveríme, že on môže uspokojiť naše najhlbšie túžby, a aj ich uspokojí, keď budeme pred ním úprimní.

Často máme moralistickú predstavu o hriechu, ako o previnení proti prikázaniam – čo nie je celkom nesprávne. Ale nie je to tá najhlbšia dimenzia. Najhlbší hriech je, že nechceme veriť Bohu, že nás miluje a vo svojej láske sa nás ujíma aj v hlbočine. Nechceme mu veriť, že nás uspokojí a naplní. Že Ježiš je chlebom, a nie len kúskom zákusku. Že on je skutočne živou vodou, ktorá uhasí náš smäd. A potom hľadáme život mimo neho podľa vlastných metód.

Zarmucujeme jeho srdce, keď teoreticky vyznávame, že veríme v jeho životnú ponuku, ale prakticky ju odmietame, lebo ju považujeme za príliš abstraktnú. Neveríme mu, že plnosť je naozaj plnosť.

Preto je toto odhalenie tak dôležité, aby sme si uvedomili, čo nám dosiaľ prekážalo. Boh sa vôbec nevyžíva v našich vyznaniach hriechov. Ale teší sa, keď si ich priznáme – a v tom okamihu môžeme zakúšať jeho milosť. To je aj v Jákobovom príbehu zrejmé: Boh hneď vyslovuje odpustenie, a potvrdzuje to aj novým menom. Nebudeš sa už nazývať Jákob, ale Izrael! Už nie si viac ten starý. Už nie si tvoja minulosť, tvoje razenie, tvoje staré chyby.

A keď ti to iní budú pripomínať, môžeš povedať: „Áno, to bolo niekedy, to nepopieram, ale Boh to odo mňa vzal." Už nie si viac v Adamovi, ale v Kristovi, si nové stvorenie. Ale ak chceš prakticky začať žiť ako nové stvorenie, nemôžeš svoju minulosť len tak jednoducho potlačiť. On dá aj tebe nové meno, ak prinesieš tú vec pred Boha a privolíš k jeho riešeniu.

Boh sa nedá manipulovať

Vtom prichádza okamih, keď sa znova ozývajú staré Jákobove triky. Pýta sa Boha na jeho meno. Vyzerá to ako celkom nevinná otázka, ale nie je to tak. Je to znova pokus získať nejakú moc nad Bohom. Kto vie meno, ten má moc. Poznať meno božstva a môcť ho použiť, to je najväčšie pokušenie pre veriacich.

Využiť Boha tak, aby sami získali moc.

Ale Boh nechce, aby sme my boli mocní; stačí, že on je mocný. Nechce dosiahnuť posilnenie, ale oslabenie našej osobnosti. Nechce, aby sa naše JA nafukovalo, ale aby bolo ukrižované, a my sme tak získali novú slobodu. Kresťanské riešenie sa nenazýva sebarealizácia s Božou pomocou, nie je to žiaden[1] s fialovým náterom. Je to nové stvorenie, keď skončila hrôzovláda nášho JA, lebo ono skončilo na kríži.

Preto Boh na takúto nevinne sa tváriacu otázku nenaletí. On hovorí: „Ja ťa použijem – ale nie ty mňa." Preto je pre ľudí, ktorých Boh mocne používa, tak typický pocit vlastnej bezmocnosti. Uvedomujú si, že vo vlastnej sile nič nedokážu.

Preto aj biblickú túžbu po naplnení Svätým Duchom nesmieme chápať tak, že tým získame väčšiu moc – to je zvrátená predstava. Ide o to, aby sme získali menej moci, aby on mal všetku moc. Skutočne sa po Svätom Duchu pýtame vtedy, keď sme sami stroskotali a uznali vlastné hranice. „Nemôžem sa zmeniť, nemôžem zmeniť iných, účinok kázania je minimálny, pastorácia je nedostatočná." Potom prichádza naliehavá otázka: „Pane, môžeš to ty urobiť?" To je túžba po Svätom Duchu.

Svätý Duch tu nie je v prvom rade kvôli pekným zážitkom. Kto na ten nápad vôbec prišiel? To Ide o to, aby ľudia hovorili: „Pane, ja na to nemám, prosím, urob to ty!" Tam, kde sme my v koncoch, môže zasiahnuť Boží Duch. Že sa k tomu často pridružia pocity – ak je to opravdivé – nie je žiadne chyba. Ale nie je to jadro. Stavať na jednu úroveň Svätého Ducha a emócie, to je dosť svojrázne poblúdenie.

Po tomto procese zmeny Boh požehnáva Jákoba – a to už nie je žiadne vytrucované ani vyklamané požehnanie, ale skutočné, od Boha. Je to požehnanie, ktoré je spojené s procesom, ktorým niekto prešiel, respektíve bol prevedený – a ktorému sa podrobil. Procesom úprimného sebavydania, modlitieb a volaní k Bohu.

Chvála slabosti

Na záver sa ešte treba zmieniť o údere, ktorý Boh uštedril Jákobovi. Jákob neopúšťa bojisko ako žiariaci víťaz, ale ako zasiahnutý človek, kríva.

Myslím na Pavla. Bol veľmi oddaný Bohu a veľmi úspešný. Boh sa k nemu priznal a umožnil mu nahliadnuť do ľudských i božských svetov. Ale zrejme práve preto si Boh robil o neho starosti, aby toho nebolo na Pavla priveľa. A Boh mu zoslal tajuplnú skúsenosť (pozri 2Kor 12), „osteň v tele". Nevieme, čo to bolo, dokonca ani to, či to bola nejaká nemoc. Vieme len, že to Pavla oslabovalo a sústavne mu pripomínalo, že je odkázaný na Božiu milosť. Táto vec ho držala pri zemi, brzdila vždy jeho rozlet.

A aj Pavlova prvá reakcia bola: „Pane, je to obmedzenie v mojom živote, osloboď ma predsa od toho!" Intenzívne sa za to modlí. Chcel byť kvôli Božej cti od toho bremena oslobodený. Ale poznáme Božiu odpoveď: „Stačí ti moja milosť, lebo moja moc sa dokonale prejavuje v slabosti."

Na prvý pohľad to vyzerá, akoby Boh hovoril: „Pre iných ľudí mám niečo krajšie, slobodný život. Pre teba mám, žiaľ, len moju milosť, tak už nebuď taký náročný! Zmier sa s tým, musí ti to stačiť!" To ale vôbec nie je zmyslom Pánových slov. Boh týmito slovami hovorí: „Moja milosť ti úplne stačí! Je postačujúca v tom najhlbšom zmysle, lebo moja moc sa prejaví práve len tam, kde je človek bezmocný. Moja moc je len tam viditeľná, kde už človek nemá vlastnú silu."

A vtedy Pavol chápe, že Boh pripravil niečo úžasné. Urobil ho závislým, a postavil ho do situácie, kde musí sústavne hovoriť: „Bože, potrebujem ťa!" A Boh mu odpovedá: „To je presne to, čo som chcel. Ak zostaneš v takejto závislosti, budem ťa používať v takej miere, ako som nikdy doposiaľ nemohol."

Záver, ktorý z toho Pavol vyvádza, je zaujímavý: „Preto sa budem najradšej chváliť svojimi slabosťami, aby vo mne prebývala Kristova sila. Preto mám záľubu v slabostiach, v hanobení, v núdzi, v súženiach, v prenasledovaniach a v úzkostiach pre Krista. Lebo keď som slabý, vtedy som silný." To nie je hra so slovíčkami, ani paradox, ale presný popis toho, ako nás Boh prevádza chudobou, aby nás voviedol do svojej plnosti. Prv, než nám umožní prežiť deň, prevedie nás nocou. Prv, než nás privedie na vrcholy viery, prevedie nás hlbokými údoliami skúšok. Pred Veľkonočnou nedeľou ide Veľký piatok a pred Božou plnosťou volanie po nej. Teda časy, keď svoju potrebu precítime najhlbším spôsobom.

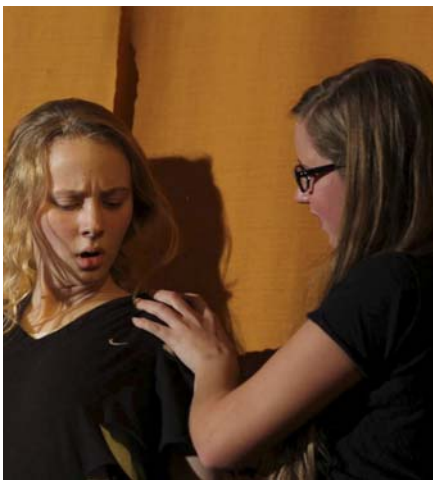

V Božej škole

Keď sa ma pýtajú, či mám takéto skúsenosti rád, tak hovorím z najhlbšieho srdca: „Vôbec nie! Neznášam problémy. Neobľubujem ťažkosti, skúšky a sklamania. Ani najmenej!" A predsa môžem povedať, že medzičasom som sa z takýchto čias niečo naučil. A vidím v tom Božiu stratégiu, že nás v takýchto chvíľach tiahne k sebe, aby nám stále hlbšie a hlbšie ukazoval, kým sme v Pánu Ježišovi, a čo chce z nás urobiť. Hlboko v nás sa stále vzmáha túžba vrastať do týchto možností.

Samozrejme, pre našu kultúru to je šokujúce posolstvo. Veď to najhoršie, čo sa dnes človeku môže prihodiť, je bolesť. Unikni pred ňou! Ak ťa desať minút bolí hlava, je čas vziať si tabletku. Priali by sme si bezbolestný život. Ale to je ilúzia. Bolestiam nemôžeme zabrániť, lebo z Biblie vieme, že v Božej škole sú bolesti rastu zaplánované.

Bez boja pri Jabbóku, bez tejto noci zápasu neprežijeme ráno, keď nám vychádza slnko. Prajem vám, aby ste boli na túto cestu pripravení. Keď vás Boh vezme do svojej školy, aby ste sa do toho pustili s odhodlaním.

Považujem za dôležité, aby nebolo naším ideálom, aby sme sa stali suverénnymi kresťanmi, ktorí všetko zvládnu, ale aby sme boli kresťanmi, ktorí hovoria: „Pane Ježišu, potrebujem ťa! Od ranného vstávania až do večerného líhania. Potrebujem ťa pri ťažkých i pri ľahkých veciach. Bez teba nič nemôžem!" To by bola odpoveď na slová Pána Ježiša: „Bezo mňa nemôžete nič urobiť." Áno, to je pravda – ale s ním môžeme všetko.

WOLFRAM KOPFERMANN
PÔVODNE VYŠLO V ČASOPISE AUFATMEN,
PREKLAD PETER KOZÁR

1 *činnosť venovaná vlastným záujmom*

Pavol a Timotej

Dve generácie. Niekedy sa hovorí, že pri dvoch generáciách prichádza aj ku krízam. V prípade veľkého apoštola Pavla a o generáciu mladšieho Timotej sa nič také nestalo. Ako je to možné? Veď aj vtedy pôsobil Satan, zlý svet a telo. Vonkajší a v Cirkvi aj vnútorní nepriatelia. Predsa však pri vedení Svätým Duchom bola medzi Pavlom a Timotejom vzácna symbióza.

Z biblických a historických prameňov sa dozvedáme, že veľký apoštol pohanov – Pavol, pôvodným menom Saul (Šavol) pochádzal z Tarzu v Cilícii a narodil sa niečo pred rokom 10 po Kristu. Jeho otec, pravoverný Žid z kmeňa Benjamínovho a prívrženec strany farizejov, bol pravdepodobne obchodníkom a vplyvným mešťanom. Preto si aj nadobudol rímske občianstvo, ktoré zdedil aj syn Saul a od mladosti používal aj rímske meno Pavol. Najprv študoval farizejskú teológiu v rodnom Tarze a neskôr v Jeruzaleme v známej škole rabína Gamaliela. Ovládal hebrejčinu, aramejčinu a aj gréčtinu, ktorá bola vtedy významným komunikatívnym jazykom. Vo farizejskom zákonníckom prostredí si celkom samozrejme osvojil ducha nenávisti oproti vtedy sa rodiacemu kresťanstvu. Bol pri kameňovaní diakona Štefana a z poverenia veľkňazov sa vybral perzekvovať kresťanov do Damasku. Počas tejto cesty sa mu postavil do cesty samotný Pán Ježiš a – Saul sa k nemu predivne obrátil. Stalo sa tak na jar, okolo roku 36 n. l., teda 3 roky po ukrižovaní, smrti a vzkriesení Pána Ježiša Krista. V Damasku bol pokrstený a potom sa 3 roky pripravoval na prácu najväčšieho evanjelizátora v histórii v severozápadnej Arábii (Gal 1,7).

Najskôr v Damasku a neskôr i v Jeruzaleme ho prijali apoštoli Peter, Jakub a posol jeruzalemského zboru Barnabáš. V rokoch 45 až 57 podnikal spolu s Jánom Markom, Barnabášom, Lukášom, Sílasom a mladým Timotejom tri známe misijné cesty, kedy sa evanjelium dostalo aj k nám, do Európy a Ríma. Počas týchto často nebezpečných ciest prežil veľa útrap a prenasledovaní zo strany Židov, ale aj Grékov a Rimanov. Napriek tomu založil veľa kresťanských zborov skoro v celej Malej Ázii a vo veľkej časti Grécka.

Bol nesmierne činný v oblasti literárneho diela. Z jeho pera sa nám zachovalo 16 listov (epištol), ktoré patrili jednak celej skupine zborov a jednak jednotlivcom. Práve dva listy spolupracovníkovi Timotejovi sú mimoriadne vzácne. Pavlove listy sú jednoznačne kristocentrické a obsahujú vlastne celú novozákonnú teológiu. Listy boli písané po grécky (tzv. reč koiné).

Apoštola napokon rímsky senát cisára Nera odsúdil na trest smrti v lete roku 67 n. l. a bol sťatý pri Aqane Salviae blízko Ríma.

Timotej (Timoteos) pochádzal zo zbožnej rodiny v maloázijskej Lystre. K Pánu Ježišovi ho viedli už mama a stará mama. S apoštolom Pavlom sa spoznal už počas prvej misijnej cesty (na druhej v Sk 16,1-3 bol už osvedčeným služobníkom) a potom ho stále verne sprevádzal až do jeho tragického skonu v Ríme. Apoštol Pavol ho ustanovil za biskupa v Efeze (1Tim 1,3). Podľa podania zomrel mučeníckou smrťou 22. januára 97 n. l. Ubili ho pohania, keď rázne vystúpil proti nemravnostiam, páchaným počas slávnosti na počesť bohyne Artemidy.

A teraz zopár slov ku vzťahu Pavol – Timotej.

„Syn môj milý a verný Pánovi,“ (1Kor 4,17) to je srdečný vzťah staršieho (asi o 20 rokov) a mladšieho. *„Vlastný syn vo viere“* (1Tim 1,2) naznačuje, že pre Krista získal Timoteja práve apoštol Pavol. Takýto vzťah nebol prakticky nikdy narušený od začiatku až do konca. Je to veľké poučenie aj pre nás, čo žijeme už v 21. storočí po Kristu. Každý z nás by mal mať ako starší nejakého mladšieho „Timoteja“ a mal by sa mu venovať po celý život. Predovšetkým sú to naše vlastné deti, synovia a dcéry. Ale aj niekto iný, kto sa pomocou našej služby obrátil k Pánovi Ježišovi.

Sám si veľmi dobre pamätám na moje obrátenie „pri nohách“ brata F. J. Křesinu z Prahy a na jeho záujem o môj duchovný rast, kým žil. Z môjho pôsobenia v bratislavskom kresťanskom zbore si pamätám na krásny vzťah brata Milana Hrdinu s Ladislavom Palugom, ktorého ako spolužiaka získal pre Pána. Aj tento vzťah zotrval až do odvolania brata Palugu k Pánovi. Brat Paluga zasa predivne získal pre Pána brata Milana Neklapila, a ten požehnane slúži Božiemu ľudu ako jeho „štatutár“ dodnes.

Takýchto vzťahov je iste mnoho. No sú aj stavy, najmä za „týchto posledných dní“, keď sa vzťahy kazia, objavujú sa bludné učenia, pobyty v hriechu a tak podobne. Kiežby nám bol vzťah apoštol Pavol – Timotej blízky a poučný. Kiežby sme ho prežívali sami v našich rodinách, zboroch a v celej Cirkvi nášho Pána Ježiša Krista, až kým si po ňu nepríde.

JÁN KUČERA

Vladimír Pípal při jednom z rozhovorů na Multicampu

Martin, bílý kůň a světélka v dětských očích

Letošní svátek svatého Martina byl pro děti z mateřské školy a z komunitního centra Na Mojském v Českém Těšíně zážitkem, který na sídlišti zatím neměl obdobu. Děti se napřed střídavě vozily na ponících, zatímco si jejich rodiče nenuceně povídali. Využili příležitost se blíže poznat, když už je zvědavost, kterou sdíleli se svými ratolestmi, přivedla až na start lampionového průvodu.

Pak se objevil jezdec na bílém koni. Na hrudi měl třpytivý pancíř, na hlavě helmu a v ruce meč. Jeho záda a hřbet koně přikrýval dlouhý plášť. Ten hraje ve svatomartinské tradici důležitou roli. Ale o tom později.

Děti se s rodiči tlačily u vchodu do školky, zapalovaly lampiony a chystaly se vyrazit. Pak se před nimi objevil jezdec v brnění a plášti. Zastavil, učitelky zorganizovaly průvod a děti s rodiči mohly vyrazit. Výjimečnost chvíle podtrhl krvavý soumrak, světla lampiónů a také modré blikání hlídky městské policie, která při tom množství lidí musela na chvíli zastavit dopravu. Modrý maják tak doplňoval barvu, která se jinak v průvodu světel nevyskytovala.

Příběh svatého Martina je vlastně starý evropský příběh. Začal v rodině římského vojáka na území Maďarska na počátku 4. století. Patnáctiletý Martin tehdy vyhověl otci a stal se proti své vůli vojákem. Když sloužil u francouzského města Amiens na sever od Paříže, slitoval se nad žebrákem, který se před ním třásl zimou a žádal o almužnu. Martin tehdy zrovna u sebe neměl peníze, ale neváhal se rozdělit o teplý vojenský plášť. Švihnutím meče ho rozsekl a půlku dal žebrákovi.

Na tom by nebylo nic výjimečného, kdyby se Martinovi ve snu nezjevil sám Pán Ježíš, jak říká andělům: „Tímto pláštěm mě oděl Martin, který je teprve na cestě ke křtu.“ Zážitek živého snu a setkání s Ježíšem nakonec Martina přivedl k tomu, že službu ve zbrani vyměnil za službu Bohu. Stal se z něj poustevník a pak biskup v Tours, který šířil víru v Krista a bojoval s pohanstvím. Nechal odstranit kilometry, pro pohany posvátných, megalitických řad v Bretani. Svým úsilím o christianizaci

se stal výraznou postavou, která pokládala křesťanské duchovní základy Evropy.

To, co Martina z Tours proslavilo nejvíce, je právě ona příhoda s žebrákem a rozetnutým pláštěm. Myslím si, že návrat k příběhům, které formovaly naši kulturu, je důležité. Když se děti seznamují s příběhy osobností, které se uměly rozdělit o to, co se na první pohled zdá být nedělitelné, to je pozitivní počin.

Koně, světla lampionů a policejního majáku jsou samozřejmě jen folklór, který podtrhuje hlubší poselství a dokresluje atmosféru akce. Pro učitelky mateřské školy a dobrovolníky komunitního centra spočívá hodnota společného zážitku právě v jeho poselství. To zaznělo na parkovišti před modlitebnou Křesťanského sboru zřetelně a jasně i díky reproduktoru, který se na poslední chvíli podařilo uvést do provozu.

Hřímal do něj Martin ze sedla svého koně a pak se přidala i paní učitelka:

„Cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili.“

Slova Ježíše Krista, která jsou zapsána v evangeliu podle Matouše (25:40), se stala motorem dobročinnosti Martina z Tours a jasným křesťanským poselstvím pro děti a jejich rodiče. Dobro, které prokážeme člověku v nouzi, protože potřebuje pomoc, je jako bychom ho prokázali Kristu. Ochota rozdělit se o to, co mám, a pomoct bližnímu je křesťanská ctnost, kterou bychom měli vštěpovat dalším generacím třeba pomocí starých příběhů a lampionových průvodů.

Ostatně jako křesťané máme

„...přemýšlet o všem, co je pravdivé, čestné, spravedlivé, čisté, cokoli je hodné lásky, co má dobrou pověst, co se považuje za ctnost a co sklízí pochvalu.“ (Filipským 4:8)

Když poselství odeznělo, Martin na bílém koni odjel a průvod se rozešel. U brány Křesťanského sboru dostalo každé dítě dárek ve formě malovaného perníku. Myslím si, že to k příběhu o dobrosrdečném a štědrém Martinovi patří stejně, jako k obrazu následovníka Krista. Kolik si z toho obrazu vezmeme do života my sami, záleží jen na nás. Jisté je, že zde Martin byl, zanechal odkaz lásky, která se umí rozdělit, a zase odjel. Dětem však zůstane vzpomínka na světlo lampionů, které svítí do tmy a snad i něco mnohem hlubšího.

JAROMÍR ANDRÝSEK

Ctnosti Ochota odpustit

8. díl

Existuje vina, kterou nelze odpustit? Francouzský filosof Vladimir Jankélévitch tvrdí právě tohle. Ve své eseji „Odpustit?“ („Pardonner?“) píše: „Odpuštění zemřelo v táborech smrti.“[1] Myslitel se odvolává na hrozné zločiny národního socialismu, „bytostné zloby, ďábelského a nejsvévolnějšího zla, jaké kdy historie poznala“.[2] Tyto zločiny jsou tak nepředstavitelně veliké, že pro ně nemůže být žádné promlčení a žádné pokání. „Neexistuje náprava pro nenapravitelné“[3], konstatuje Jankélévitch.

Přitom je okamžitě jasné: Otázka odpuštění nutně souvisí s otázkou viny a hříchu. Odpuštění má smysl pouze tehdy, jde-li o vinu.

Křesťanská ctnost

Ctnost odpuštění je v zásadě křesťanská ctnost. V antické literatuře je o tom jen málo zmínek. Řecký filosof Pittakos (zemřel okolo 570 př. Kr.) zmiňuje, že odpuštění je lepší než trest nebo pomsta. Pro Aristotela je odpustitelné (řecky *syngnomonika*) to, co někdo udělal z nevědomosti.[4] I chyby způsobené lidskou slabostí a náruživostí lze chápat. V protikladu k tomu stoickou filosofii charakterizuje formulace, že moudrý neodpouští.[5] Ludger Oeing-Hanhoff potvrzuje, že křesťanství „zavedlo odpuštění do světa, ve smyslu našich dějin“.[6] Píše: „Zdá se, že odpuštění skutečné viny, vymazané lítostí, ne zadostiučiněním, a které je proto hodno milujícího odpuštění, předkřesťanská řecká a římská antika neznala.“[7]

I ve srovnání náboženství je zřejmé, že odpuštění je v zásadě křesťanskou ctností. Filosof Kurt Hübner z Kielu připomíná, že islám dokáže mluvit o Božím milosrdenství, ale nezná Boží milost. „Láska Boží, působící v Boží milosti je ale mnohem víc, než jeho milosrdenství, neboť v něm nám sice Bůh věnuje svou pomoc, ale jen v lásce nám daruje vysvobození tím, že nás vytáhne k sobě.“[8] Právě ve srovnání náboženství se ukazuje, jak zásadní je pochopení viny a hříchu pro otázku odpuštění. Tak pro velkou část buddhismu („Malý voz“) je příčina utrpení a viny ve světě smyslů, kterému je třeba se askezí vyhnout. Pro křesťanství je ukryta – mnohem hlouběji – ve hříchu.[9]

Odpuštění v Bibli

Ve Starém zákoně je Bůh popsán výslovně jako „odpouštějící vinu a promíjející přestupek“. Boží hněv se výrazně projevuje, avšak: „Nesetrvává ve svém hněvu, neboť si oblíbil milosrdenství“ (Mi 7,18). Přitom je vždycky udržováno napětí mezi milostí a spravedlností (2M 34,6-7): *„Hospodin, Hospodin! Bůh plný slitování a milostivý, shovívavý, nejvýš milosrdný a věrný, který osvědčuje milosrdenství tisícům pokolení, který odpouští vinu, přestoupení a hřích; avšak viníka nenechává bez trestu, stíhá vinu otců na synech i na vnucích do třetího a čtvrtého pokolení.“* Zde je zřejmá proporcionalita mezi milostí a trestem: Milost zachovává Bůh pro tisíce generací; vinu vyhledává „jen“ do čtvrté generace.

Pro Nový zákon je odpuštění ústřední záležitostí. Popisuje centrum evangelia. *„V něm (v Ježíši) jsme vykoupeni jeho obětí a naše hříchy jsou nám odpuštěny pro přebohatou milost.“* (Ef 1,7)

Přitom je neustále zřejmé, že odpuštění nemá být přijímáno jednostranně jen od Boha. Darované odpuštění máme předávat dál: *„Odpouštějte si navzájem, jako i Bůh v Kristu odpustil vám.“* (Ef 4,32)

Na Petrovu otázku, jak často máme odpouštět, odpovídá Ježíš podobenstvím o nemilosrdném služebníkovi (Mt 18,21nn). Končí zřetelným varováním před důsledky, „jestliže ze srdce neodpustíte každý svému bratru.“ (v. 35)

Moc odpuštění

Odpuštění uvolňuje osudová pouta viny, a to i na straně oběti. Židovka Eva Mozes Kor byla zneužívána spolu se svou sestrou–dvojčetem, nacistickým lékařem Josephem Mengelem k pokusům na lidech. Tato hrozná skutečnost ochromila její život, učinila ji bezmocnou a bez naděje. Pak se na jedné kon-

1 *Vladimir Jankélévitch, Das Verzeihen – esej k morální a kulturní filosofii – 2003, Suhrkamp Verlag Frankfurt, str. 27*

2 *Tamtéž, str. 249*

3 *Tamtéž, str. 279*

4 *ARISTOTELES: Eth. Nic. V,10, 1136 a 5-9; srov. III, 1, 1109 b 28-1110 a 2 (zdroj citován dle: Historisches Wörterbuch der Philosophie (HWPh), Schwabe Verlag, Basel 1971-2007, heslo „Verzeihen; Vergeben“, Bd. 11*

5 *Všechny zdroje k tomu v HWPh, Bd. 11, heslo „Verzeihen; Vergeben“*

6 *Ludger Oeing-Hahnhoff, Verzeihen, Ent-schuldigen, Wiedergutmachen, s. 72 – v – „Giessener Universitätsblätter; 111; str. 68-80, URL: http://geb.uni-giessen.de/geb/volltexte/2013/9801/*

7 *Tamtéž, str. 71*

8 *Kurt Hübner, „Das Christentum im Wettstreit der Weltreligionen“, 2003, J. C. B. Mohr, Tübingen, str. 104*

9 *Tamtéž, str. 39*

ferenci setkala s jiným nacistickým lékařem (Hansem Münchem). Rozhodla se zcela spontánně, že mu odpustí. V jednom interview pro frankfurtský rozhlas z roku 2003 k tomu řekla: „Najednou mne napadlo, že bych mu mohla jednoduše odpustit, což jsem i udělala, a v tu chvíli jsem pochopila něco ohromně důležitého; že mám moc mu odpustit. To byl neuvěřitelný objev! Malý Mengelův pokusný králíček, který byl po celý svůj život zcela bezmocný, měl najednou moc! Představa, že zůstane na celý svůj život bezmocnou obětí, je snad největší, nepřekonatelný problém, který měla." Eva Mozes Kor popisuje důsledky odpuštění pro svůj život takto: „Když jsem začala s odpuštěním, spadlo z mých ramenou břemeno, které jsem sebou tahala téměř 50 let. Odpuštění vytváří prostě možnost, že oběť se opět stane někým, kdo obětí není. Bolest mizí, a najednou jste zcela normálním člověkem. Přeživší má právo odpustit."[10] Tím má zcela jinou pozici než Vladimir Jankélévitch, který říká: „Odpuštění zemřelo ve vyhlazovacích táborech." Byla také masivně kritizována kvůli vyřčenému odpuštění – ale prožila obrovské vysvobození.

Proč je tak těžké odpustit?

U opravdového odpuštění se nejedná o kavalírské delikty. Robert Spaemann píše právem: „Skutečné odpuštění předpokládá skutečné zranění."[11] Zranění – vina – něco pokazilo a to i u pachatele. „Řád, který byl člověkem narušen, je zároveň řádem jeho duše, a to, co musí nastat pro jeho obnovu, slouží zároveň i k jeho vlastní obnově. Sám se obnovit nemůže. Je odkázaný na odpuštění."[12]

Jacques Derrida, jeden z nejvýznamnějších filosofů postmoderny, jde ještě dál. V jednom interview říká: „Odpuštění promíjí jen neprominutelné. Můžeme anebo měli bychom odpustit jen tam, kde existuje jen odpuštění – pokud tedy existuje – kde je něco, co se neodpouští. Což znamená, že odpuštění se musí označit právě za nemožné. Může být možné jen tehdy, když se to udělá ne-možným... Co by to bylo za

odpuštění, které odpouští jen tomu, komu lze odpustit?"[13]

Hanna-Barbara Gerl Falkovitz z toho vyvozuje, že „rozhřešení existuje jen v absolutnu – ne v relativnu lidského „zúčtování".[14]

Když nejen krása je božská, jak učil Platón, a také Božské je krásné, pak zde získává také ono zprvu zvláštně znějící slovo Jeana Paula hlubší smysl, které říká: „Člověk není nikdy tak krásný, jako když prosí o odpuštění, anebo když sám odpouští."
Ludger Oenig-Hanhoff[15]

Proč je ctnost připravenosti odpustit přesto možná

Pokud existuje skutečné zranění, opravdová vina, je ctnost připravenosti odpustit nanejvýš tvrdým požadavkem.

Je-li pravdivý výrok, že „rozhřešení existuje jen v absolutnu", tzn., že vysvobození od viny je božská – a ne přirozeně lidská možnost, pak je pochopitelné, proč tato ctnost byla ve starověku téměř neznámá. Teprve křesťanství přináší dobrou zprávu – evangelium – že Boží Syn, Ježíš Kristus, zemřel na kříži za naši vinu. My všichni jsme odkázáni na Boží odpuštění. A protože Kristus za naši vinu zemřel, je možné i odpuštění. Z něho jako křesťané žijeme – každý den nanovo. A toto odpuštění máme šířit dál – k tomu nás vybízí Ježíš, Pán. Může tak činit jen proto, že to sám umožnil. Můžeme milovat a odpouštět, protože on nás miloval první a dává nám stále znovu a znovu svou milost a odpuštění.

Pomoc pro nácvik ctnosti odpuštění

Připomeňte si, co pro vás znamená Kristův kříž. Chopte se znovu odpuštění svých vin. *„Jestliže doznáváme své hříchy, on je tak věrný a spravedlivý, že nám hříchy odpouští a očišťuje nás od každé nepravosti."* (1J 1,9)

Ptejte se, když se někdo vůči vám provinil, zda tato vina má určovat a ochromovat váš život. Ujasněte si přitom, že Bůh také vám odpustil a odpouští nekonečně mnoho.

Proste Boha o sílu a lásku k odpuštění.

RALF KAEMPER
PŘELOŽIL TOMÁŠ PALA
RALF KAEMPER JE JEDNÍM ZE DVOU HLAVNÍCH REDAKTORŮ PERSPEKTIVE
PERSPEKTIVE 09/2013

10 *Frankfurter Rundschau, 13. 6. 2003 – aktuálně dostupné na www.gestalt-institut-frankfurt.de/download/Kor.pdf*

11 *Robert Spaemann, „Glück und Wohlwollen", 1989 Klett-Cotta, Stuttgart, str. 248; poslední kapitola je věnována tématu „odpušení".*

12 *Tamtéž, str. 250*

13 *Jacques Derrida – Století odpuštění, 11n, z Lettre International 48 (2000) – citováno u Hanny-Barbary Gerl-Falkovitz, „Verzeihung des Unverzeihlichen – Ausflüge in Landschaften der Schuld und der Vergebung, 2008, Styra Verlag, Wien, str. 195*

14 *Hanna-Barbara Gerl Falkovitz, „Verzeihung des Unverzeihlichen – Ausflüge in Landschaften der Schuld und der Vergebung, 2008, Styra Verlag, Wien, str. 195. Kniha je vynikající studie k tématu vina a odpuštění. Nově vydána 2013 ve Verlag Text & Dialog, (ISBN 3-943897-01-X)*

15 *Ludger Oeing-Hanhoff, Verzeihen, Ent-Schuldigen, Wiedergutmachen, str. 79 – in – Giessener Universitätsblätter; 111 – S. 68-80, URL: http//geb.uni-giessen.de/geb/volltexte/2013/9801/*

Západná cirkev pod tlakom

Kresťania sú najviac prenasledovanou náboženskou skupinou na svete. Podľa údajov organizácie Open Doors „200 miliónov kresťanov zažije prenasledovanie pre vieru tento rok a ďalších 500 miliónov žije v nebezpečnom prostredí.“ „Prenasledovanie kresťanov nie je nová skutočnosť, a predsa je zarážajúce, koľko ich dnes zomiera.“[1]

Keď je reč o cirkvi pod tlakom, okamžite si to spájame s obrazmi násilia a prenasledovania, ktoré znášajú naši bratia a sestry v rôznych kútoch sveta. Je to téma globálneho záujmu a diskutovaná aj v Európe. V januári tohto roka Rada Európy prijala rezolúciu proti anti-kresťanskej bigotnosti. V inej rezolúcii Európskeho parlamentu sú kresťania uznaní za najviac prenasledovanú náboženskú skupinu s viac než 150 000 zabitými každý rok, najmä rukou džihádistov.[2]

Očividne tému útlaku kresťanov spojeného s prenasledovaním si omnoho viac asociujeme so zvyškom planéty než so západným svetom. Túto skutočnosť nemožno poprieť. A predsa cirkev čelí tlaku aj tu, aj keď je omnoho jemnejší a rafinovanejší, no predsa ohrozujúci.

Portrét západu: oblasti vysokého tlaku

Začneme stručný prehľad situácie konštatovaním, že aj na západe existuje fyzické prenasledovanie. Hoci to nie sú rozšírené prípady, fakt je, že sa vyskytujú. V Mexiku v oblastiach ako Oaxaca a Chiapas evanjelikálni kresťania trpia útlak a prenasledovanie od svojho okolia. V krajnom prípade im hrozí aj smrť, ale častejšie je to hmatateľné v každodennom živote, keď im je napríklad zabránené podnikať. Hrozby, fyzické útoky, odpájanie od vodovodu a elektrickej siete patria k metódam, používaným proti tým, čo sa nezúčastňujú na rôznych rituáloch alebo náboženských ceremóniách. V niektorých dedinách nie je dovolené bývať evanjelikálnym kresťanom.[3] V súčasnosti je v Amerike najvážnejšia situácia v Kolumbii. Skupiny ozbrojencov, najčastejšie z drogového biznisu, si berú kresťanov na mušku, lebo evanjelium považujú za hrozbu pre svoje aktivity.

V Európe nemôžeme zabudnúť na svoju históriu, ak nechceme, aby sa opakovala. Evanjelikálna viera tu bola v minulosti potláčaná a prenasledovaná, zvlášť v krajinách, kde si isté vyznanie, hoci i kresťanské, užívalo status štátneho náboženstva. Iný bod tlaku a násilia (možno dnes v Európe najvážnejší) má do činenia s moslimským fundamentalizmom a hrozbou džihádu. Hoci jeho terčom je západná spoločnosť, kresťanské cirkvi v nej zohrávajú veľmi významnú rolu. Je možné, že v budúcnosti sa situácia obráti priamo proti nim.

Tlak, ktorému čelí cirkev na západe, nadobúda nové formy a účinne pôsobí na kresťanov ako zastrašujúci a odrádzajúci faktor proti otvorenému a viditeľnému svedectvu pred svetom:

(1) *Sociálne vylúčenie*. Prejavovanie viery je vo verejnej sfére obmedzované a cirkev je vytláčaná do náboženských centier a kostolov. V sekulárnych štátoch – alebo ešte lepšie, v sekularistických – kde je citeľný odpor proti viere, sa toľko proklamovanej tolerancie nedostáva tým, ktorí si dovolia nesúhlasiť s hodnotami a morálnymi postojmi štátu. V iných, tradične katolíckych krajinách, sa môže iba oficiálne náboženstvo pod zásterkou folklóru prejavovať na verejnosti. Nerovný prístup bráni evanjelikálom byť viac viditeľnými pri oficiálnych a verejných podujatiach, napríklad štátnych pohreboch, pri ktorých je ich prítomnosť zatienená.[4]

(2) *Psychologické a intelektuálne vylúčenie*. Kresťanská viera je zosmiešňovaná. Táto skutočnosť zvlášť ťažko nesú deti a tínedžeri, ktorí sa cítia zraniteľní kvôli svojmu presvedčeniu. Takzvaný nový ateizmus nielenže ignoruje Boha, ale aktívne sa propaguje reklamou v uliciach a agresívnou protikresťanskou apologetikou. Sekularizmus sa stal doktrínou a napríklad v Katalánsku toto odcudzenie náboženstvu odrážajú aj štatistiky, podľa ktorých dve tretiny mladých ľudí sa hlásia k ateizmu alebo agnosticizmu.

(3) *Zákonné donucovanie*. Zákonné predpisy sú na niektorých miestach proti evanjelikálnym cirkvám veľmi tvrdé až do tej miery, že je porušená sloboda vyznania. V niektorých prípadoch boli nasilu zatvorené cirkevné budovy, inde im bolo znemožnené prenajímať si priestory v centrách miest a boli vytlačení na periférium alebo do priemyselných zón. Hoci nemožno zovšeobecňovať, musíme sa mať na pozore, aby práva, garantované ústavami štátov, neboli porušované.

Obzvlášť vážnym prípadom je obrana heterosexuálneho manželstva a odmietnutie iných modelov manželského spolužitia. Obhajovanie tohto vzoru je dnes považované za diskriminujúce a sudičské.

Ako na to máme odpovedať? Biblický prístup

Ako máme odpovedať na tieto skutočnosti? V prvom rade tak, že si nalistujeme biblické odkazy. K našej téme majú čo povedať texty Jn 15,18 – 16,4.17-33; 1Pt 4,12-19; 2Tim 3,12 a 2Kor 7,5.

V texte z 1. Petrovho listu chcem upozorniť na vyjadrenie, týkajúce sa skúšok: „nebuďte prekvapení“. Cirkvi, ktorým Peter píše, sú pod sústavným tlakom, niekedy vo forme fyzického zneužívania alebo obvinení, ktoré môžu viesť k strate majetku alebo sociálnemu vylúčeniu. Kresťania sú marginalizovaní a nútení žiť ako cudzinci a migranti, nielen v duchovnom zmysle, ale aj v ich sociálnej realite. Z toho dôvodu

1 *https://www.puertasabiertas.org/noticias/cristianismo041213. Pôvod citátov: J. Shanon a N. Dodds.*

2 *http://protestantedigital.com/internacional/35144; http://protestantedigital.com/internacional/36058.*

3 *Sú známe svedectvá ľudí z El Salvadoru a Guatemaly, ktorí v minulosti trpeli násilie alebo aj prišli o život kvôli viere, ako napr. pastor Max Vásquez.*

4 *Je zaujímavé, že v Ženeve, meste, kde Kalvín dlhé roky žil a učil, bolo prijaté rozhodnutie, povoľujúce náboženské aktivity na verejnosti, čo bolo doteraz zakázané.*

Prvý Petrov list je jedným z biblických textov, ktoré sa vo väčšom rozsahu zaoberajú utrpením a ukazujú príklad, ktorý treba za takých okolností nasledovať. Čo sa týka listu Timotejovi, ten nám pripomína, že *„všetci, čo chcú žiť zbožne v Ježišovi Kristovi, budú prenasledovaní."* Nie je to nič nové; patrí to k skúsenosti každého veriaceho, ktorý sa usiluje byť verný. A list Korinťanov nás nabáda prežívať takéto skúsenosti s radosťou a spoľahnutím sa na Božiu milosť.

Kľúčové postoje pod tlakom

(1) Správny kresťanský pohľad na svet a kresťanský život. Musíme pamätať, že sme vo svete, ktorý je v moci zlého. To sa podpisuje na jeho hodnotách. Zvláštnym nebezpečenstvom je, že si pomýlime tzv. kresťanský svet (západný) s kresťanstvom. Tento geografický, politický, sociálny, kultúrny a náboženský priestor nemožno stotožniť s kresťanstvom. Mimochodom, tento pohľad veľká časť sveta odmieta kvôli jeho histórii a odhodlaniu presadzovať svoje názory. Kresťania, vyznávajúci Krista a poslušní jeho učeniu, budú mať často nesúhlasný postoj k západnej etike, dnes zacielenej viac na materializmus a pôžitkárstvo. Preto kresťania v tejto spoločnosti pôjdu proti prúdu, ak budú chcieť obhájiť a žiť svoju vieru.

(2) Druhým aspektom je *odhodlanie* (Zj 2,9-10). Kristu vyzýva cirkev v Smyrne: „Buď verný až do smrti a dám ti veniec života!" Hodnota toho, čo má Kristus pre nás, vysoko prevyšuje súčasné súženia, čím nás povzbudzuje vydržať do konečného víťazstva pri jeho príchode (1Pt 5,10).

(3) Pamätajte, že sme *činiteľmi a vyslancami pokoja.* Peter nás nabáda v tom istom zmysle, aby sme odpovedali v tichosti, s bázňou a dobrým svedomím (1Pt 2,18-25; 3,16). Naším vzorom je Kristus a my máme kráčať v jeho šľapajach; neodpovedať na násilie silou, ale spoliehať sa na Boha a zveriť všetko tomu, čo spravodlivo súdi (1Pt 2,23). Nie sme povolaní usilovať sa o moc a popredné pozície, aby sme sa vyhli utrpeniu; namiesto toho sa máme usilovať o pokoj a spravodlivosť, čo je základným postojom veriacich v okolitej spoločnosti (Jr 29,7).

Prax cirkvi pod tlakom

(1) Prestaňte sa vyhrážať. (Ef 6,9) Nenásilná, pokojná odpoveď ako odraz Krista, žijúceho v nás, nie je náhodný prejav, ale pôsobenie Ducha.

(2) Modlitba. Bezpochyby modlitba je vždy podstatným aspektom kresťanského života. Jej viditeľným prejavom je, keď sa rozhodneme nemeniť veci vlastnou silou a prijať fakt, že jedine Boh ich môže zmeniť. Tým je prerušená dynamika násilnej ničiacej odvety (1Pt 2,23).

(3) Prihováranie sa. Modlitba nevylučuje akciu. Sme tvorcovia pokoja (Mt 5,9) za každých okolností, ako Božie deti. Pokoj, ktorý sa nezrieka pravdy, ale ktorý sa pohybuje v oblasti odpustenia a zmierenia s našimi protivníkmi, napriek vysokým osobným a citovým nákladom.

(4) Jednota a vedenie, jedna z kľúčových vecí, ktoré uvádza Nová zmluva a jej história. Kedykoľvek bolo prítomné prenasledovanie, pravá cirkev prežívala jednotu. Západná cirkev sa musí hlbšie vnoriť do tejto skutočnosti a prijať utrpenie našich bratov a sestier na iných miestach ako naše vlastné. Cirkev, ktorá si nedáva za cieľ pohodlie alebo pôžitky a nevyžíva sa v irelevantných škriepkach. Príkladné a odhodlané vedenie (1Pt 5,1-4) je jedným z Pánových pokynov trpiacim zborom. Nie výlučne inštitucionálne, ale také, kde služobníci sú pripravení obetovať i svoje životy.

(5) Cirkev, ktorej záleží na ľuďoch a pravde. Cirkev musí ísť proti zlu, nie proti ľuďom. Pamätajme, že všetci sme hriešnici a všetci potrebujeme Božiu milosť, a preto si nemôžeme dovoliť etnocentrický pohľad na kresťanskú vieru (ako Jonáš). Máme odhaľovať a napomínať zlo, ale aj pracovať pre spravodlivosť. Cirkev, oddaná šíreniu Božieho kráľovstva nebude presadzovať samú seba. Jej presvedčivosť je daná životmi, ktoré premenilo evanjelium.

(6) Cirkev pod tlakom v skúškach *prečisťuje svoju vieru* (1Pt 1,7) tým, že sa drží Ježiša ako svojho Spasiteľa, Pána i svoj vzor. Je to podporujúca cirkev, ktorá sa stará o trpiacich bratov a sestry (1Pt 1,22; Heb 13,3). Prenasledovanie môže byť znamením našej vernosti Bohu. Nech nám On dá silu byť vernými a pevnými pri nesení svedectva viery v toho Jediného: Krista.

ELISEO CASAL
AUTOR JE PREDSTAVITEĽOM BRATSKÝCH ZBOROV V ŠPANIELSKU. PREDNÁŠKA ODZNELA NA MISIJNEJ KONFERENCII IBCM6 V TALIANSKU. PREKLAD PETER KOZÁR

United Dance
očima účastnice

Na jaře roku 2015 jsem na sociální síti zhlédla příspěvek a video, kde američtí profesionální tanečníci, v čele s Anetou Morales, nabízeli možnost stát se součástí taneční skupiny United Dance. Tato taneční skupina vzniká hlavně z toho důvodu, aby chválila našeho Nebeského Otce tancem, a připravila své jednotlivé pohybové vstupy na hlavním pódiu festivalu United ve Vsetíně. Ten příspěvek mě silně oslovil. Zasvítil mi v té monotónnosti dnešního života, která nám ztěžkne zvlášť tehdy, když prožíváme opravdu náročné období. Proto jsem neváhala a zareagovala jsem na něj.

Tanec je jeden z darů, který jsem dostala od Boha. Tanec je pro mě moje vlastní řeč těla, která může vzdávat Hospodinu chválu za to, jaký je. Je také pro mě přirozenou součástí života, ale hlavně je pro mě osvobozujícím nástrojem, kterým můžu svému Králi vyznat chválu.

V rámci United Dance vznikly dvě taneční skupiny: Výrazový tanec a Hip Hop. Já osobně jsem se zařadila do hip hopové skupiny. Vedl nás zkušený americký lektor, Brandon Knowbody Greathouse, který má své taneční studio v Americe. Pomocí tance dělá evangelizace pro děti z ulice a učí je být ukázněnými, poctivými a zároveň se jim snaží ukázat na Boha, který jeho samotného také proměňuje.

Žalm 149,3 „ať tanečním rejem chválí jeho jméno, ať mu pějí žalmy při bubnu a při citaře.“

S tanečníky United Dance jsme se sešli tři dny před zahájením samotného festivalu. Čekala nás obrovská dřina, ale také duchovní občerstvení. Každý den, když jsme vstali, měli jsme spolu ztišení. Povídali jsme si o tom, jak se na tanec dívá Bible, pak jsme našeho Pána chválili tancem, navzájem jsme se povzbuzovali a modlili se spolu. Byl to pro mě po Duchovní stránce velmi občerstvující týden. Pokud jde o jeho pohybovou část, dostala jsem zabrat. Potřebovali jsme perfektně vypilovat každý pohyb a krok. Proto jsme strávili každý den cca osm hodin zavřeni v tanečním studiu a makali jsme, makali a znovu makali.

Ten týden v taneční skupině mi Pán ukázal nový rozměr a pohled na tanec, jako na něco pro člověka opravdu přirozeného. Vždyť tanec a touha tančit vychází z nitra. Je to ten nejpřirozenější nástroj k uctívání, totiž naše vlastní lidské tělo, které nám Pán Bůh věnoval pro tento život. United Dance mi také dal spoustu nových přátel, nových duchovních zážitků, okamžiků sdílení se s druhými, a také mi pomohl posunout se v procesu truchlení, které s manželem a našimi nejbližšími prožíváme. Mohu říct, že mi otevřel dveře do samotných chval.

KATEŘINA KUBIENOVÁ

Mlčící Bůh

Bergmanovi Hosté večeře Páně a krize vztahu s Bohem

Jedním z filmů, které byly promítány na křesťanském mládežnickém festivalu UNITED ve Vsetíně, byl snímek Ingmara Bergmana *Hosté Večeře Páně* z roku 1963. Slavný režisér v něm přivádí na scénu lutherského faráře Thomase, kterému se po smrti milované ženy zhroutil svět. Největší krizí však byl postižen jeho vztah s Bohem. Co to vlastně je vztah s Bohem? Lze mít vztah s někým, kdo je neviditelný, transcendentní a nás přesahující?

Bůh naší představy může mlčet

Farář Thomas koná bohoslužby, káže, modlí se, ale má pocit, že Bůh mlčí. Tolik by potřeboval, aby se mu nějak ozval, aby zasáhl, promluvil, jenomže nic se neděje. Jeho problém není nevěra, jeho problém je to, že ten Bůh, v kterého věří, v té podobě, jak v něho věří, mlčí.

Jak vzniká naše představa o Bohu?

Každý člověk má o Bohu nějakou představu. Kdo ví, kde jsme k těm svým obrazům Boha přišli? Někdy jsou takové, že se vzpírají tomu, abychom v takového Boha uvěřili. Někdy zase od Boha něco očekáváme, a když to nepřichází, bouříme se. Bůh našich představ může být nezúčastněný pozorovatel nebo autoritářský a přísný soudce, laskavý dědeček nebo prostě "cosi nad námi". Někdo hledá v Bohu svého otce, jiný přítele a pomocníka. Jaký ale je Bůh doopravdy? To asi nikdo skutečně neví, i když je spousta lidí, kteří si myslí, že v tom mají jasno.

Jak k nám Bůh mluví?

V srpnu dva mladíci ukopali a umučili v Pardubicích bezdomovce. Neděli po té se místní evangelický farář modlil v kostele za to, aby jim Bůh byl milostiv. Když jsem v tom kostele seděl, vzpomněl jsem si na Bergmanova Thomase a jeho mlčícího Boha. Nepromluvil k nám právě teď skrze tuto strašnou událost Hospodin? Neprobouzí v nás právě On soucit a zájem o člověka, jehož život byl tak nesmyslně zmařen? Nemluví k nám o těch dvou mladících, kteří přijeli do Pardubic s cílem někoho zbít? Nechce probudit vůbec náš zájem o mladé lidi, kteří přestávají být lidmi, protože nevědí, proč by jimi měli být? Není ten pocit studu a lítosti, který se ve mně ozývá, hlasem Božím? A není nakonec i Boží mlčení ve chvíli, kdy ti dva kopali do nebohého bezdomovce, tím nejhlasitějším výkřikem, který má probudit naši lidskost?

Hledání Boha - hledání lidskosti

Možná máme problém s představou Boha, který je příliš vzdálený, transcendentní a mlčící. Neměli bychom však mít problém s tím být lidmi. Hledejme v sobě lidskost. A máme-li pocit, že Bůh mlčí, nechejme promluvit to, co je Božím obrazem na této zemi: člověka.

Nemlčí Bůh někdy i naší vinou?

Na vsetínském festivalu UNITED bylo několik set mladých lidí, především křesťanů ze všech našich církví a denominací. Od čtvrtka do soboty vyslechli mnoho kázání, koncertů, ale také vyprávění o tom, jak Bůh jedná v životech lidí a jak k nim promlouvá. Svědectví o Bohu mlčícím vydal svým filmem pouze švédský režisér Ingmar Bergman. Kdo ví, snad si na film *Hosté Večeře Páně* jednou i tito mladí lidé vzpomenou, až si budou klást otázku, zda Bůh někdy nemlčí i jejich vinou.

PETR VAĎURA

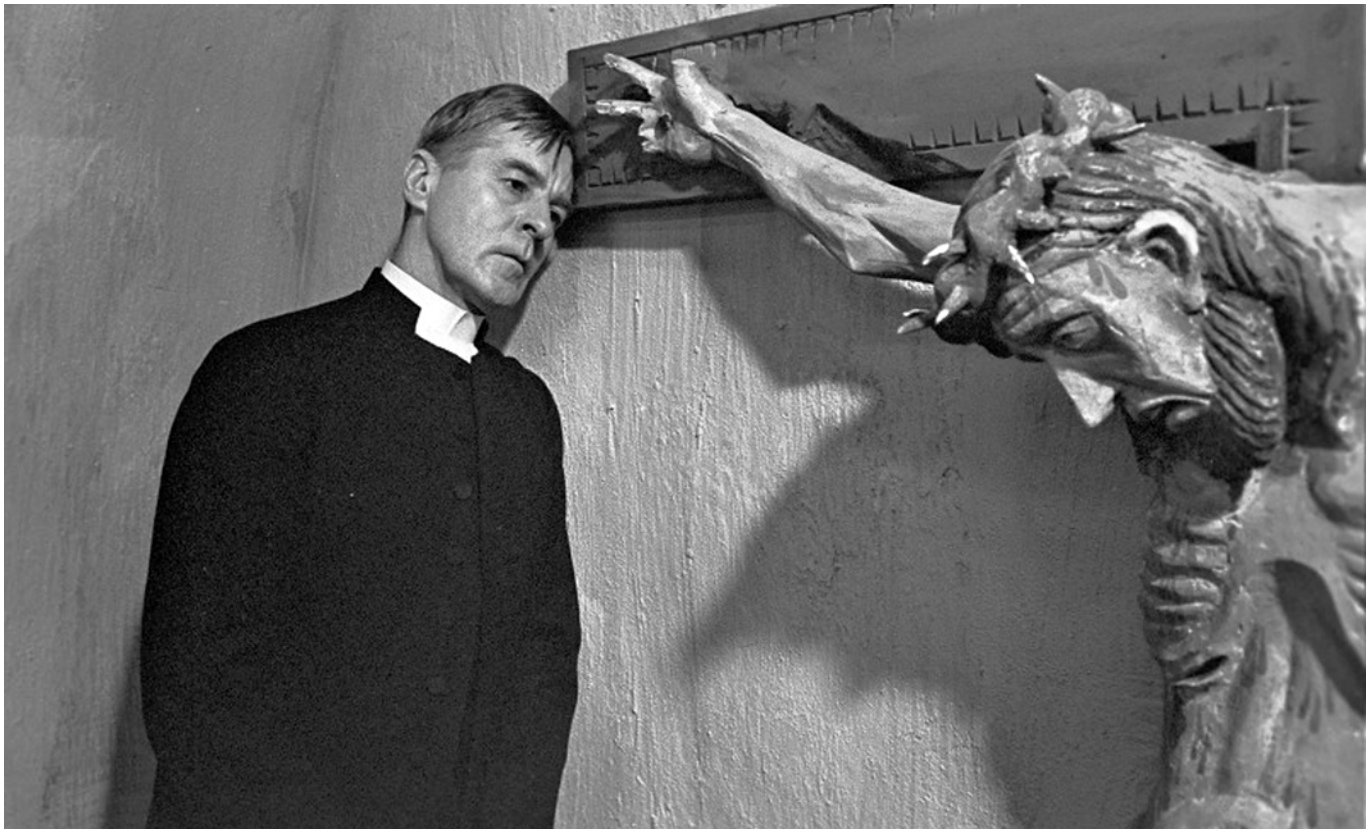

Na krídlach viery

Eva Ostrolucká

152 stran a 8 stran farebnej prílohy, 150 Kč

Eva Ostrolucká, sa v tejto knihe podelila s čitateľmi so spomienkami na svojich rodičov, na ich životné skúsenosti a postoje, ktorým ich učil Pán Boh, a tiež s vlastnými skúsenosťami so živým Bohom. Ako ju s láskou a trpezlivosťou viedol školou života, ktorý nebol ľahký. Napísala:

„Čím som staršia, tým viac si uvedomujem, že v mojom živote sa nič nedeje náhodne, ale všetko má so všetkým súvislosť. Viac si uvedomujem, že každé nové ráno, do ktorého ma Pán Boh zobudí, je Jeho dar a nie samozrejmosť."

Autorka spomína, ako sa starala o svojich rodičov a manžela, ktorí podľahli zákernej chorobe. Ale viacej sa venuje radostným chvíľam vo svojom živote, najmä mnohým stretnutiam so sestrami, ktorým zverovala nielen svoje skúsenosti, ale tiež biblické pohľady na praktický kresťanský život.

VYDAVATEĽ

Strieborná cesta

Patricia St. John

MSEJK, 2015, 104 strán

„Všetko robte bez reptania a bez pochybovania, aby ste boli bezúhonní a rýdzi prostred pokolenia krivého a prevráteného, medzi ktorými svieťte ako svetlá na svete."

Tieto slová z listu Filipanom 2,14-15 nájdete v úvode knihy Strieborná cesta od Patricie St. John. Je to príbeh malého osemročného Dávida, ktorý sa spomínaným biblickým veršom snažil porozumieť a učil sa ich realizovať v praxi. A vôbec to nebolo ľahké. Ako misionárov syn žil ďaleko od domova, uprostred ľudí, ktorí vedeli len veľmi málo, ak vôbec niečo, o Pánu Ježišovi Kristovi a o kresťanskom živote. Jeho najlepší kamarát rád klamal a podvádzal a Dávid sa musel rozhodnúť, či ho bude nasledovať, alebo sa vzoprie a bude sa snažiť poslúchať Boha, bude sa snažiť byť svetlom uprostred tmy. A to je pre osemročného nezbedného chlapca, ktorý má iba jedného blízkeho priateľa, naozaj ťažká voľba. Dávid chcel brať život s Bohom vážne a mal túžbu stať sa misionárom ako jeho otec, ale najskôr sa musel naučiť, že:

„Misionár chce svojím príkladom ukázať druhým ľuďom, ako má vyzerať život, v ktorom hrá hlavnú úlohu Ježiš Kristus. Mnohokrát hovoria skutky oveľa hlasnejšie ako množstvo múdrych slov. Je veľmi dôležité robiť to, čo sa páči Bohu a čo je správne."

Ako sa Dávid rozhodol, aké dobrodružstvá pri tom zažil, čo jeho rozhodnutia priniesli do života jemu a jeho blízkym, sa dozviete v knihe. Je to pekný, ľahko pochopiteľný detský príbeh, ale pokojne ho môžu čítať aj dospelí. Občas rada siahnem po detských knihách, obzvlášť ak potrebujem relax a oddych nielen pre telo, ale aj pre mozog. Táto kniha je naozaj jednoduchá, oddychová, netreba nad ňou príliš hlboko uvažovať, ale pri tom v sebe ukrýva veľmi zásadnú myšlienku: ak sa rozhodnete brať Boha vážne, budete to musieť dokázať v praxi pred ľuďmi. Nechajte sa inšpirovať odvahou malého Dávida z príbehu Strieborná cesta, ktorý to podľa mňa zvládol celkom dobre. Prajem príjemné čítanie.

JANA ČÍŽOVÁ

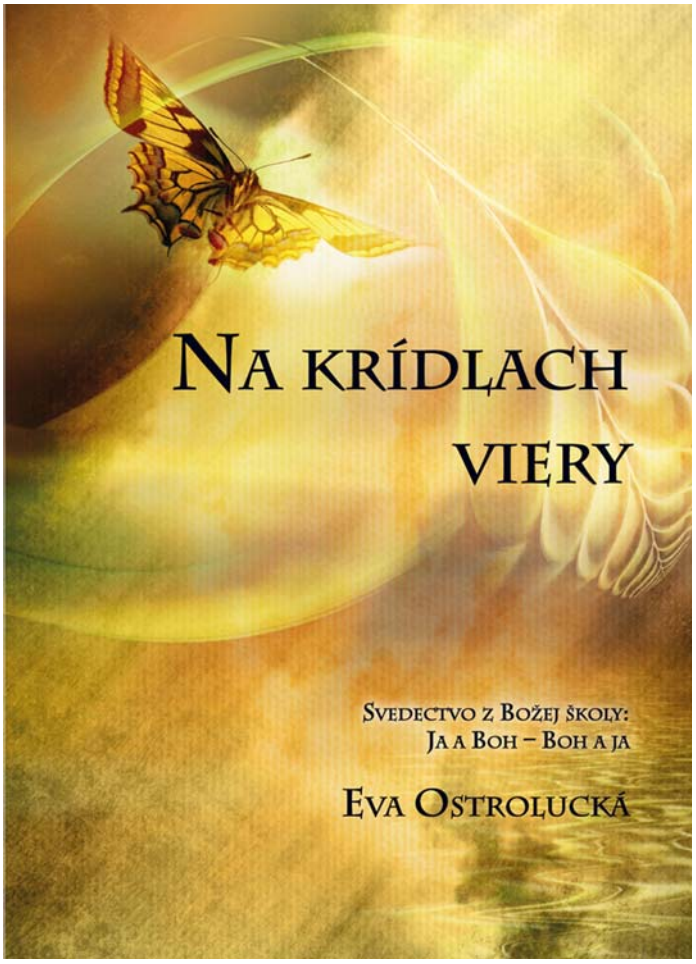

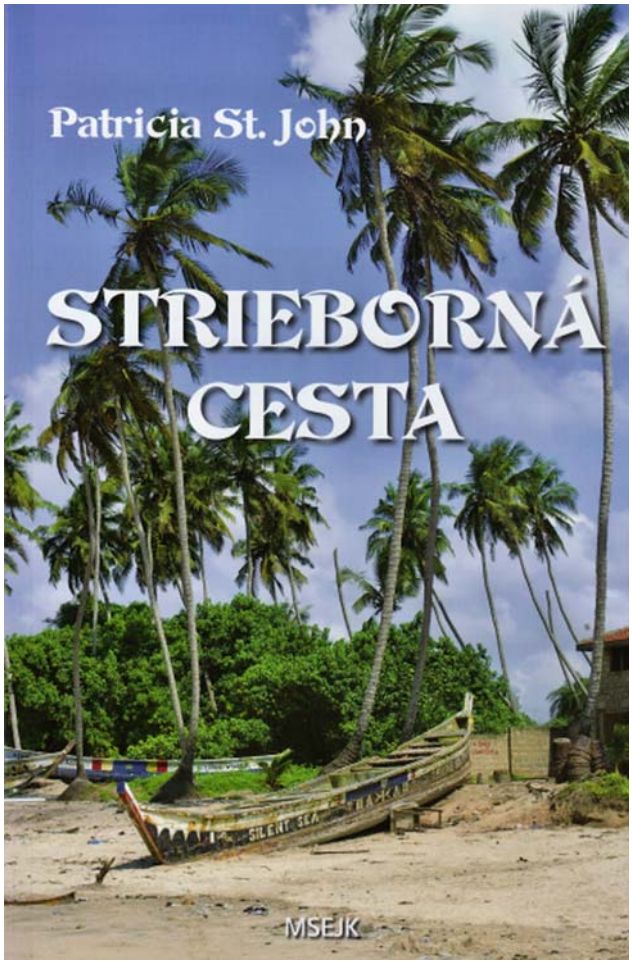

K deväťdesiatke Jána Sirackého ml.

Znie to akosi neuveriteľne. Nedávno sme počúvali úžasné kázne brata Sirackého staršieho a teraz má už jeho syn MUDr. Ján Siracký, DrSc., FRSC požehnanú deväťdesiatku. Hoci telo už pochopiteľne zlyháva, nieto síl navštevovať zhromaždenia kresťanov, duch je stále svieži a ochotný pomôcť, kde sa len dá. Dvíha telefóny a radí onkologickým či iným pacientom a nezabudne do vzácnej rady vsadiť slovo radostnej zvesti Lekára z Golgoty – Pána Ježiša Krista.

Nuž, milý brat Janko, prijmi aj od redakcie Živého slova naše úprimné blahoželanie k Tvojmu životnému jubileu, ešte mnoho Božej milosti a požehnania v kruhu Tvojich drahých a celej rodiny Božieho ľudu, priateľov, známych, pacientov z blízka i z diale.

ZA REDAKČNÚ RADU JÁN KUČERA

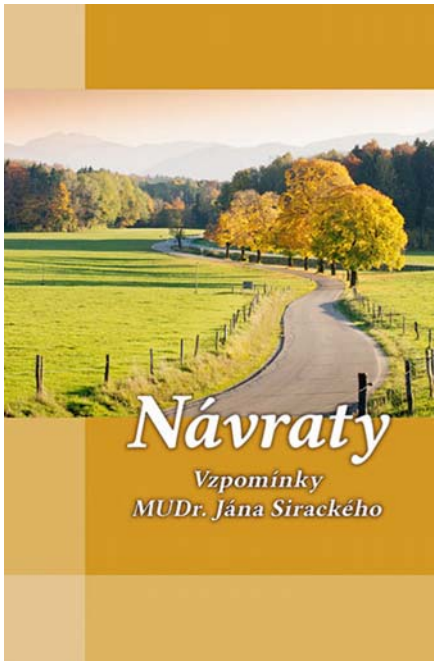

Súčasne dvaja zo zboru Púchov doma u Pána

Naraz nám odišli k Pánovi dvaja z nášho zboru. Bolo to v piatok 11. septembra, keď sme sa pred modlitebným zhromaždením dozvedeli od syna sestry Alžbety Levkovej, že si ju Pán 10. septembra povolal k sebe. Vzápätí iný brat oznámil, že telefonovala sestra Rodáková, že v ten istý deň si Pán povolal jej milovaného manžela Jozefa Rodáka. Čakali nás dva pohreby v priebehu niekoľkých dní. Bola to udalosť, ktorú sme v našom zbore doteraz nikdy nemali. Bolo čo predkladať Pánovi. Ale On sa priznal k modlitbám, odoslaným k Nemu aj v tomto modlitebnom zhromaždení.

Alžběta Levková

(28.4.1934 – 10.9.2015)

Milovaná sestra Alžběta Levková po svojom znovuzrodení, od svojej mladosti, rada a pravidelne chodila do spoločenstva kresťanov. Vodila tam aj svoje dve dcéry a syna. Je mi cťou pripomenúť, že vo svojom dome v Dolinách v ťažkých časoch totality sa s manželom starali o zhromaždenia veriacich a letné pobyty detí a mládeže. K Pánovi odišla vo veku 81 rokov po kratšej chorobe.

Jozef Rodák

(24.5.1935 – 10.9.2015)

Vo štvrtok večer, 10.9.2015, si Pán Ježiš náhle k sebe povolal aj drahého brata Jozefa Rodáka vo veku 80 rokov. Pohrebné zhromaždenie bolo v Trenčíne 16.9.2015, kde sme si pripomenuli, že táto udalosť je aj oslavou príchodu

brata Jozefa do Božej slávy. Ďalej uvediem stručne príbeh jeho života, ktorý poskytla rodina Rodáková:

Jozef sa narodil 24. mája 1935 v Livove pri Bardejove ako šieste dieťa z ôsmich veriacim rodičom. Detstvo a mladosť prežil v pohnutých udalostiach vojny a povojnových časoch.

V roku 1965 sa oženil s Vlastou Janákovou. Presťahoval sa do Partizánskeho za manželkou, s ktorou spolu vychovali tri dcéry: Vlastu, Jarmilu a Moniku.

V roku 1980 uveril v Pána Ježiša Krista a s celou rodinou sa vydal za Ním s túžbou slúžiť Mu a zvestovať radostnú zvesť o spasení všetkým vo svojom okolí. Svedčil o Pánovi Ježišovi mnohým ľuďom a tým, ktorí uverili cez jeho svedectvo, sa s láskou intenzívne venoval. Pán jeho službu požehnal aj tým, že Ho prijalo až 14 ľudí.

Pána Ježiša spoznával v spoločenstve veriacich v Partizánskom, od roku 1990 patril do Kresťanského zboru v Zemianskych Kostoľanoch, v ktorom zotrval až do presťahovania sa do Trenčína. Mnoho rokov zasvätil službe v zhromaždení kresťanov v Zemianskych Kostoľanoch a v Hornej Vsi. Posledným spoločenstvom veriacich, ktoré navštevoval, bol Kresťanský zbor v Púchove. Spolu s manželkou radi rozdávali „letáčiky" v Zemianskych Kostoľanoch a potom v Trenčíne (niekoľko tisíc).

Na prvom mieste v jeho živote bol Pán Ježiš Kristus. Mal však veľmi rád svoju manželku, svoje dcéry, ich manželov a vnúčence. Záležalo mu na ich raste viery a radosti zo spasenia.

SPRACOVAL JÁN ČÍŽ

Na cestě za mořským národem

Na prahu velkého úkolu

Je to již neuvěřitelných více než 10 let, kdy jsme poprvé společně vyjeli vstříc našemu celoživotnímu dobrodružství. Byli jsme mladý, ještě bezdětný, manželský pár, který čerstvě absolvoval studia a celou řadu speciálních přípravných kurzů, s obrovskou chutí a touhou po službě Bohu na misijním poli. Služba na překladu Písma do jazyků národů, které ho dosud nemají, pro nás představovala ideální spojení duchovní a praktické práce. Před námi stál velký úkol: nejprve zmapovat dosud nezaznamenaný jazyk, vytvořit pro něj vhodnou abecedu, vydat vůbec první knihy v daném jazyce a vyjít s komunitou na dlouhou cestu růstu v základní gramotnosti, vzdělání a hlavně vzniku prvních překladů Božího Slova.

S podporou českých církví v zádech

Náš odjezd by však zůstal pouze v krajině snů, kdyby se z Boží milosti kolem nás neutvořil nejbližší podpůrný tým, který pomáhal s mnohými detaily. Dále nás zaštítilo naše domácí společenství i misijní organizace, tvořící nezbytnou morální podporu a v neposlední řadě to bylo velké množství přátel misie z celé ČR, bez jejichž finančních darů a vytrvalých modliteb by se celý projekt vůbec nerozjel. Je to pro nás stále velké svědectví o tom, že se české církve, často velmi nepočetné, a jednotliví věřící dovedou sjednotit a se společnou vizí mohou významně přispět k celosvětové misii.

Vstříc javánské kultuře a domorodcům Batuley

Naše první roky v Indonésii znamenaly především nekonečný proces neustálého se učení. Nejprve šlo o oficiální Indonéštinu a porozumění majoritní javánské kultuře. To se odehrávalo v prvním roce v Jakartě. Poté již přišel přesun přímo do oblasti naší dlouhodobé služby – Molucké provincie, a konkrétně na souostroví Aru. Tam jsme se opět museli nejprve pustit do studia tamního obchodního dialektu a hlavně samotného domorodého jazyka a kultury Batuley. Tyto první roky byly asi ty nejvíce dobrodružné. Neustále jsme se vyskytovali, v pro nás nových a pro Evropany exotických, situacích – uprostřed muslimského světa, na tropickém ostrově, s mořským národem. Kromě náčrtu prvního slovníku domorodého jazyka a sběru základních lingvistických dat, byl největším úspěchem právě fakt, jak se nám dobře podařilo sžít s tamním světem a hlavně s místní komunitou.

Rozvojové projekty otvíraly dveře

Naše první dcera se narodila v ČR a my jsme se ke druhému období na našem ostrově již vydali jako „plnohodnotná rodina“. Tak nás alespoň místní vnímali a bylo zajímavé sledovat, jak se jejich postoj k nám také díky dceři zlepšil. Začaly se také zúročovat, v té době již mnohaleté, investice a mohli jsme vidět ovoce, které přináší jenom dlouhodobá rodinná misijní služba. S místní komunitou jsme výrazně pokročili v analýze domorodého jazyka Batuley. Vydali jsme vůbec první pilotní publikace, které se nesmírně osvědčily a byly vřele přijaty. Podíleli jsme se na celé řadě rozvojových mini-projektech, jako byla zdravotnická pomoc či zakládání malých komunitních knihoven. Ačkoliv se jednalo pouze o „doplněk“ k hlavním cílům, byly vždy vděčně přijaty a otevíraly dveře k cíli naší služby. Tím byl začátek samotných překladů prvních částí Písma.

Nejčastější způsob dopravy

Poslouchali a plakali

S ohledem na místní situaci a kulturu, kde se informace téměř výhradě předávají ústním podáním (nikoliv psanou formou), jsme začali s přípravou první série překladů biblických příběhů určených právě pro ústní předání. Dodnes je pro nás nezapomenutelný zážitek, když jsme slyšeli svědectví o pláči lidí, kteří poprvé slyšeli Boží Slovo ve svém jazyce.

Větší rodina, více projektů a radosti

K narození syna Tobiáše jsme se také vrátili nakrátko do ČR. A poté se opět vydali do Indonésie, tentokráte však do provinčního hlavního města Ambonu, odkud jsme mohli lépe realizovat naše rozšířené zodpovědnosti na projektech napříč již celou provincií. Na tomto místě naše děti také našly lepší zázemí pro své zdravotní a školní potřeby. A tak po mnoha letech, nesmírném úsilí, nemálo starostech a bolestech, nastalo období skutečné sklizně. Vstoupili jsme do odměňující produktivní fáze, kde jsme mimo jiné stáli v závěrečné fázi řady projektů u vydání částí Starého a Nového zákona. Není radostnějšího momentu, než když dopluje loď s nákladem čerstvě vydaných Biblí, které jsou prvním Písmem pro daný jazyk vůbec. Otevřely se nám také doširoka dveře využití moderních mobilních technologií, které se s překvapivou rychlostí šíří a využívají i na těch nejizolovanějších místech.

Základní kámen položen

Nezapomněli jsme však nikdy na „náš původní kmen“ a tak bylo pro nás všechny velkým milníkem vydání formálního gramatického popisu jazyka Batuley. Touto odbornou publikací se doslova zhmotnilo naše letité úsilí a především se položil základní kámen veškeré další překladatelské práce v budoucnu.

Vděčnost za výsadu

Někdy nás osobně bere úžas nad tím velkým privilegiem, že jsme se stali součástí něčeho tak významného. My, kteří jsme kdysi Boha neznali, ale byli jím nalezeni, můžeme společně s malou českou církví předávat Boží Slovo lidem na opačném konci světa, kteří je slyší poprvé ve srozumitelném jazyce. Není to skvělé? Děkujeme proto všem, kteří nás věrně po dlouhá léta provázejí a jsou nedílnou součástí této misijní služby. Všechna sláva pak patří Bohu v našem dobrém Pánu Ježíši Kristu.

VAŠI JAKUB A BARBORA PSZCZOLKOVI SPOLU S DĚTMI SÁROU A TOBIÁŠEM

Jakub s představiteli vesnice při založení místní knihovny

Klíč s prvními biblickými příběhy v jazyce Buru

Distribuce přeložených částí Písma

NAOZAJ

Myslím to s Bohom ozaj vážne?
Koľké som o ňom počul kázne!
Koľká mi pieseň v duši znie...
Len či to všetko pravda je!?
Neraz keď nad tým premýšľam,
na kraji slzu v oku mám.

Rád by som Bohu blízko bol,
blížnemu v biede pomohol.
Žiaľ, často sú to iba slová,
šmýkam sa, padám znova, znova.
Vážne by som to myslieť chcel,
skutok však kdesi uletel.

Vyznávam teda biedu svoju...
uhýbam z práce, so zlom boju.
Chcel by som, Bože, naozaj
prežívať slávy Tvojej taj.
Hoc sa mi zatiaľ nedarí,
verím, raz ona zažiari.

Zožnem to vážne, naozaj,
keď vojdem v nebies vlasti kraj.
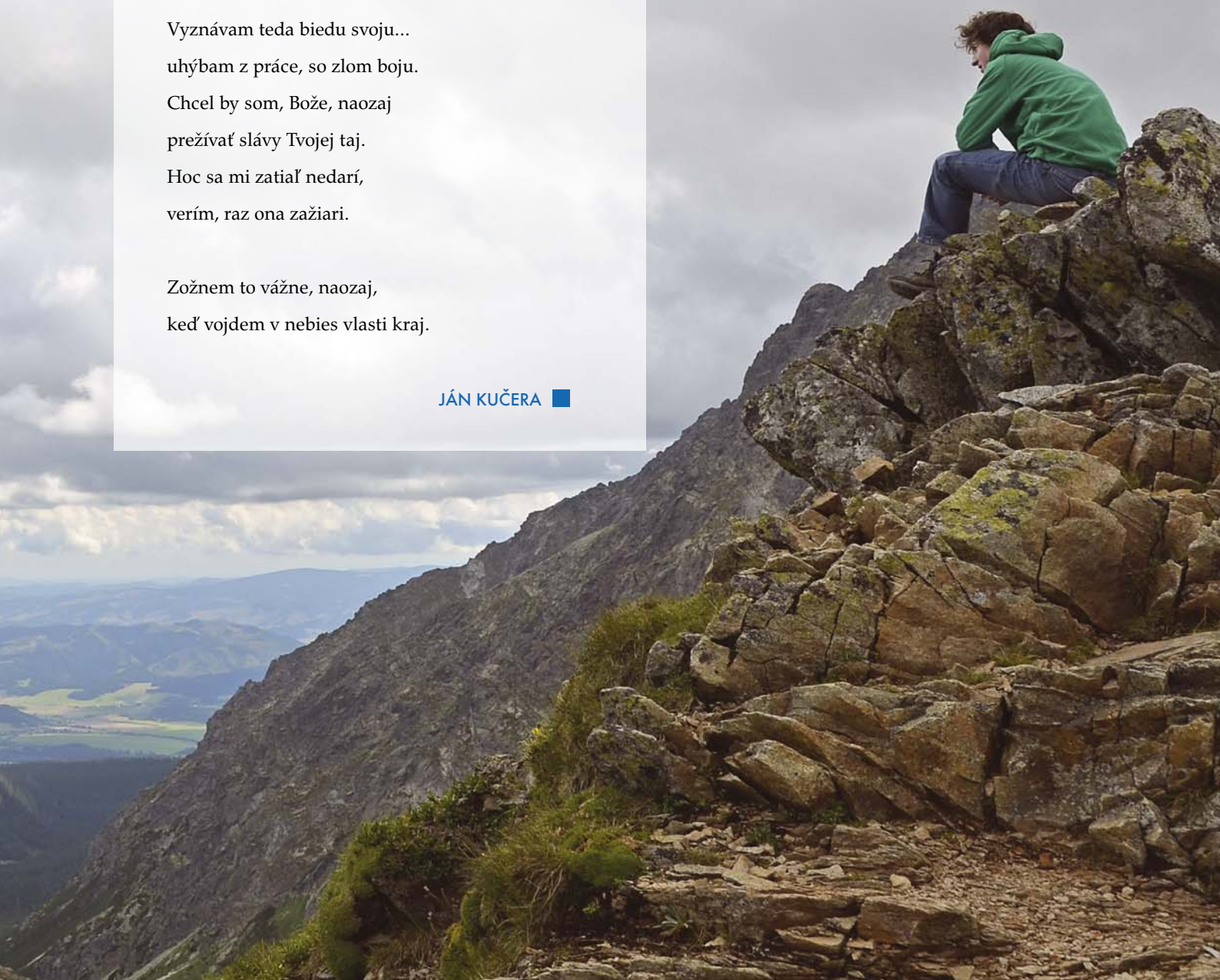
JÁN KUČERA